Roczne Sprawozdanie Zarządu
z działalności
Nordea Bank Polska S.A.
za rok 2011

Spis treści:

A. CZĘŚĆ OGÓLNA 4

1. **Omówienie podstawowych wielkości ekonomiczno-finansowych 4**
2. **Opis podstawowych czynników mających wpływ na wyniki i działalność Banku 6**
3. **Opis istotnych czynników ryzyka i zagrożeń, z określeniem, w jakim stopniu emitent jest na nie narażony 7**
4. **Charakterystyka aktywów i pasywów, opis głównych pozycji bilansu oraz komentarz do rachunku wyników Nordea Bank Polska S.A. 9**

B. CZĘŚĆ SZCZEGÓŁOWA 14

1. **Analiza podstawowych produktów i usług 14**
2. **Informacje o głównych umowach znaczących dla działalności gospodarczej Nordea Bank Polska S.A., w tym umowach zawartych pomiędzy akcjonariuszami oraz umowach ubezpieczenia, współpracy lub kooperacji 23**
3. **Informacje o zmianach w powiązaniach organizacyjnych lub kapitałowych Nordea Bank Polska S.A. z innymi podmiotami, charakterystyka jednostek z Grupy Kapitałowej Banku oraz kierunki jej rozwoju 23**
4. **Inwestycje krajowe i zagraniczne, w tym inwestycje kapitałowe dokonane w ramach Grupy Kapitałowej 24**
5. **Opis transakcji z podmiotami powiązanymi 24**
6. **Opis wykorzystania przez emitenta wpływów z emisji papierów wartościowych 24**
7. **Objaśnienie różnic pomiędzy wynikami finansowymi wykazanymi w raporcie rocznym a wcześniej publikowanymi prognozami wyników 25**
8. **Zarządzanie zasobami finansowymi emitenta, ze szczególnym uwzględnieniem zdolności wywiązywania się z zaciągniętych zobowiązań 25**
9. **Ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych, w tym inwestycji kapitałowych, w porównaniu do wielkości posiadanych środków, z uwzględnieniem możliwych zmian w strukturze finansowania tej działalności 25**
10. **Charakterystyka zewnętrznych i wewnętrznych czynników istotnych dla rozwoju emitenta oraz opis perspektyw rozwoju działalności emitenta, co najmniej do końca trwającego roku obrotowego, z uwzględnieniem elementów strategii rynkowej przez niego wypracowanej 26**
11. **Zmiany w podstawowych zasadach zarządzania spółką emitenta i jego grupą kapitałową 32**
12. **Umowy zawarte między emitentem a osobami zarządzającymi, przewidujące rekompensatę w przypadku ich rezygnacji lub zwolnienia z zajmowanego stanowiska bez ważnej przyczyny lub gdy ich odwołanie lub zwolnienie następuje z powodu połączenia emitenta przez przejęcie 33**
13. **Informacje o łącznej liczbie i wartości nominalnej wszystkich akcji emitenta oraz akcji i udziałów w jednostkach grupy kapitałowej emitenta, będących w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących (dla każdej osoby oddzielnie) 34**
14. **Informacje o łącznej wartości wynagrodzeń, nagród lub korzyści oraz świadczeń dodatkowych, wypłaconych lub należnych, odrębnie dla każdej z osób zarządzających i nadzorujących emitenta 35**
15. **Informacje o znanych emitentowi umowach, w wyniku, których mogą w przyszłości nastąpić zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy 36**
16. **Informacje o systemie kontroli programów akcji pracowniczych 36**
17. **Informacje o źródłach finansowania działalności operacyjnej Banku, z**

wyszczególnieniem udziału poszczególnych czynności bankowych w finansowaniu działalności banku ogółem, z uwzględnieniem struktury terytorialnej 36

18. Informacje o liczbie i wartości wystawionych przez Bank tytułów egzekucyjnych i wartości zabezpieczeń, ustanowionych na rachunkach lub majątku kredytobiorców 38

19. Informacje o istotnych umowach pomiędzy Bankiem a bankiem centralnym lub organami nadzoru 38

20. Informacje o zaciągniętych kredytach, umowach pożyczek, poręczeń i gwarancji, nie dotyczących działalności operacyjnej Banku, o wszystkich zobowiązaniach umownych wynikających z emitowanych dłużnych papierów wartościowych lub instrumentów finansowych, umowach o submisje oraz gwarancjach udzielonych podmiotom od niego zależnym. 39

21. Opis współpracy z międzynarodowymi instytucjami finansowymi. 40

22. Określenie przeciętnej podstawowej stopy procentowej stosowanej w Banku dla depozytów i kredytów w poszczególnych kwartałach 2011 r. 41

23. Struktura geograficzna i sektorowa posiadanych depozytów 43

24. Zarządzanie kapitałem 44

25. Zarządzanie ryzykiem finansowym oraz struktura portfela kredytowego 45

26. Istotne zdarzenia mające miejsce w okresie sprawozdawczym 45

27. Oświadczenie Zarządu w zakresie rzetelności i prawdziwości prezentowanych danych finansowych oraz o bezstronnej i niezależnej opinii biegłego rewidenta 46

28. Informacje dotyczące podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych 47

29. Wskazanie postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej 47

C. OŚWIADCZENIE O STOSOWANIU ZASAD ŁADU KORPORACYJNEGO W NORDEA BANK POLSKA S.A. w 2011 roku 48

1. Zbiór zasad ładu korporacyjnego, któremu podlega Spółka oraz wskazanie miejsca, gdzie tekst zbioru zasad jest publicznie dostępny 48

2. Wskazanie zasad ładu korporacyjnego nie stosowanych przez Spółkę w 2011 roku, oraz wyjaśnienie przyczyn odstąpienia (komentarz Spółki) 48

3. Opis głównych cech stosowanych w spółce systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych 50

4. Informacje o akcjonariuszach posiadających bezpośrednio lub pośrednio znaczne pakiety akcji wraz ze wskazaniem liczby posiadanych przez te podmioty akcji, ich udziału w kapitale zakładowym i w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy Banku 51

5. Wskazanie posiadaczy wszelkich papierów wartościowych, które dają specjalne uprawnienia kontrolne, wraz z opisem tych uprawnień 51

6. Wskazanie wszelkich ograniczeń do wykonywania prawa głosu przypadających na akcje emitenta oraz wszelkich ograniczeń dotyczących przenoszenia prawa własności papierów wartościowych emitenta 51

7. Opis zasad dotyczących powoływania i odwoływania osób zarządzających oraz ich uprawnień, w szczególności prawo do podjęcia decyzji o emisji lub wykupie akcji 51

8. Opis zasad zmiany statutu 52

9. Sposób działania walnego zgromadzenia i jego zasadnicze uprawnienia oraz opis praw akcjonariuszy i sposobu ich wykonywania 53

10. Skład osobowy i zmiany, jakie w nim zaszły w roku obrotowym oraz opis działania organów zarządzających i nadzorujących spółki oraz ich komitetów 55

A. CZĘŚĆ OGÓLNA

Nordea Bank Polska S.A. jest Bankiem mającym siedzibę w Polsce: 81-303 Gdynia, ul. Kielecka 2, NIP 586-000-78-20, REGON 190024711, zarejestrowanym w Sądzie Rejonowym Gdańsk-Północ w Gdańsku, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego z numerem KRS: 0000021828. Bank oferuje szeroki zakres usług bankowych świadczonych na rzecz klientów indywidualnych oraz instytucjonalnych zgodnie z zakresem usług określonym w statucie Banku.

Akcje Banku są notowane na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych.

Poniżej zaprezentowane są informacje na temat działalności Nordea Bank Polska S.A. oraz istotne zdarzenia mające wpływ na tę działalność w ciągu roku obrotowego 2011.

1. Omówienie podstawowych wielkości ekonomiczno-finansowych

Wynik finansowy

Wynik finansowy Banku jest wypadkową wzrostu jego skali działalności: przejawiającej się we wzroście sumy bilansowej o 42%, wzroście wolumenu należności od klientów o 33% zaś zobowiązań wobec klientów o 38%, co pozytywnie wpłynęło na stronę przychodową, ale także w zwiększonych kosztach działania i wyższym koszcie rezerw na utratę wartości kredytów. Bank poniósł także dodatkowe koszty związane z konsolidacją sieci placówek. Ogółem przychody operacyjne w porównaniu z rokiem poprzednim zwiększyły się o 25%, zaś koszty operacyjne o 23%, dzięki czemu uzyskano wynik operacyjny wyższy o 27%, w porównaniu z rokiem 2010. Zysk przed opodatkowaniem wzrósł o 17%, zaś zysk netto o 14%.

w mln zł	Od 01/01/2011 do 31/01/2011	Od 01/01/2010 do 31/12/2010	Zmiana
Przychody operacyjne ogółem	984,2	788,7	*+24,8%*
Koszty operacyjne ogółem	(541,0)	(441,2)	*+22,6%*
Wynik operacyjny	443,2	347,5	*+27,5%*
Zysk przed opodatkowaniem	382,0	326,9	*+16,8%*
Podatek dochodowy	(85,3)	(67,6)	*+26,2%*
Zysk za okres	296,7	259,3	*+14,4%*

Suma bilansowa Banku osiągnęła na koniec 2011 r. poziom 35,3 mld zł, rosnąc o kwotę 10,5 mld zł w porównaniu z rokiem poprzednim (wzrost o 42,3%). Wpłynęło na to po stronie aktywów przede wszystkim zwiększenie wolumenu należności od klientów o 6,9 mld zł, oraz portfela dłużnych papierów wartościowych o 3,8 mld zł. Natomiast po stronie pasywów wzrosły przede wszystkim zobowiązania wobec banków (o 6,3 mld zł) oraz depozyty klientów (o 3,8 mld zł). Trzeba nadmienić, że z uwagi na znaczący udział kredytów walutowych w portfelu należności od klientów (51% przypada na kredyty denominowane w CHF, zaś 15% w EUR), oraz symetryczny udział finansujących te kredyty zobowiązań wobec banków (odpowiednio 73% i 17% kwoty zobowiązań), dynamika wolumenów biznesowych ukształtowała się także pod znaczącym wpływem deprecjacji złotego względem walut, w których udzielane były kredyty. Mianowicie, porównując kursy na koniec roku 2010 (3.9603 PLN/EUR i 3,1639 PLN/CHF) z kursami na koniec 2011 r. (4,4168 PLN/EUR i 3,6333 PLN/CHF),

mamy do czynienia z osłabieniem złotego o 11,5% względem euro, zaś o 14,8% względem szwajcarskiego franka.

W analizowanym okresie kapitał własny Banku wzrósł o kwotę 259,3 mln zł, w wyniku decyzji o zasileniu tego kapitału całą kwotą zysku wypracowanego w roku 2010 (przyrost o 16,3%).

Zmiany zachodzące w wybranych najważniejszych składnikach bilansu przedstawia poniższe zestawienie:

Wybrane wielkości (mln zł)	31/12/2011	31/12/2010	Zmiana %
Suma bilansowa	35 325	24 832	*+42,3%*
Należności od klientów netto	27 585	20 718	*+33,1%*
Należności od banków	283	840	*-66,3%*
Zobowiązania wobec klientów*)	13 540	9 786	*+38,4%*
Zobowiązania wobec banków**)	19 372	13 033	*+48,6%*
Kapitał własny, bez zysku	1 851	1 592	*+16,3%*

*) Włącznie ze zobowiązaniami z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych
**) Włącznie z pożyczką podporządkowaną

Ze względu na dynamikę zysku niższą w porównaniu ze wzrostem kapitału, sumy bilansowej i przychodów ogółem, pewnemu obniżeniu względem roku poprzedniego uległy wskaźniki rentowności. Poprawiła się natomiast relacja kosztów do przychodów operacyjnych (por. tabelę poniżej).

.

Wyszczególnienie	31/12/2011	31/12/2010
Stopa zwrotu ROE (zysk netto / średni kapitał własny)*	*17,2%*	*19,6%*
Stopa zwrotu ROA (zysk netto / średnie aktywa)*	*0,99%*	*1,15%*
Wskaźnik rentowności (zysk netto / koszty operacyjne	*54,8%*	*58,8%*
C/I (koszty operacyjne / przychody operacyjne)	*55,0%*	*55,9%*

* Średni kapitał i średnie aktywa obliczone, jako średnia arytmetyczna ze stanów na koniec danego i poprzedniego roku obrotowego.

Portfel kredytowy

Należności od klientów (z odsetkami, wraz z dłużnymi papierami komercyjnymi i obligacjami komunalnymi) na koniec grudnia 2011 r. osiągnęły kwotę 27 735 mln zł, wzrastając w porównaniu z rokiem poprzednim o 6 922 mln zł (+33,3%). Największy udział w tym wzroście miały kredyty hipoteczne – biorąc pod uwagę walutę kredytu, można stwierdzić wzrost odpowiednio o 771 mln franków szwajcarskich (+24,4%), o 70 mln euro (+17,3%) i o 149 mln zł. Wzrosły także znacząco kredyty w euro, udzielane przedsiębiorstwom, gdyż ogółem portfel kredytów denominowanych w euro wzrósł o 289 mln EUR. Biorąc dodatkowo pod uwagę wspomnianą wyżej deprecjację złotego, stwierdzimy, że ogółem kredyty brutto w złotych zwiększyły się o 10,8%, zaś

równowartość kredytów denominowanych w walutach obcych o 47,4%, przy czym równowartość kredytów w euro wzrosła o 59,4%, natomiast kredytów we frankach szwajcarskich o 42,4%.

Baza depozytowa

Wartość zobowiązań wobec klientów wraz z odsetkami (depozyty oraz zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych) wzrosła pomiędzy końcem 2010 i 2011 r. o 38,4%, osiągając poziom 13 540 mln zł. Wzrost ten jest przede wszystkim rezultatem dynamicznego przyrostu depozytów podmiotów gospodarczych, które zwiększyły się o kwotę 2 838 mln zł (+46,5%), następnie depozytów osób fizycznych, wyższych o 887 mln zł (+31,3%), a w znacznie mniejszym stopniu od depozytów sektora publicznego (wzrost o 90 mln zł, czyli o 18,7%). Zobowiązania z tytułu emisji certyfikatów depozytowych zmniejszyły się o 23,7%, obniżając się do poziomu 248,1 mln zł (ich wartość nominalna wynosiła 250 mln zł).

Struktura walutowa depozytów klientów w analizowanym okresie zmieniła się w niewielkim stopniu: udział depozytów złotowych (z odsetkami) w łącznej kwocie zobowiązań wobec klientów wzrósł o prawie 2 punkty procentowe (z 87,9% do 89,8%), co nastąpiło przede wszystkim kosztem udziału depozytów w euro. Wartość depozytów złotowych wzrosła o 3 621 mln zł (+43,5%), natomiast wolumen depozytów walutowych o równowartość 210 mln zł (+18,4%), przy czym równowartość depozytów w euro zwiększyła się o 12,5%, zaś depozytów w amerykańskich dolarach o 32,6%. Wprowadzenie ułatwień w spłatach kredytów walutowych w walucie oryginalnej spowodowało zainteresowanie klientów depozytami we frankach szwajcarskich – osiągnęły one najszybszy przyrost (+202%), startując jednak ze stosunkowo niewielkiego poziomu i rosnąc z równowartości 6,1 do 18,5 mln zł.

2. Opis podstawowych czynników mających wpływ na wyniki i działalność Banku

Podstawowym czynnikiem decydującym o uzyskiwaniu przez Bank pomyślnych wyników finansowych jest dynamicznie rosnący wolumen sprzedaży produktów i usług. Przekłada się on na proporcjonalny wzrost wyniku odsetkowego netto (+39,3%), przy czym trzeba stwierdzić, że rosnące koszty odsetkowe depozytów udaje się Bankowi kompensować przez stosowne zwiększenie marż odsetkowych na udzielanych kredytach. Wynik odsetkowy stanowi 65% sumy przychodów operacyjnych. Drugi istotny komponent to wynik wyceny instrumentów finansowych według wartości godziwej i rewaluacji (21% sumy przychodów), kolejną pozycją jest wynik prowizyjny (11% sumy przychodów).

Nowoczesne produkty systematycznie dostosowywane do potrzeb klientów, takie jak kredyty hipoteczne, bankowość elektroniczna oraz karty płatnicze i kredytowe, decydują niewątpliwie o sukcesach w działalności detalicznej. Klienci korporacyjni znajdują natomiast w Banku oprócz tradycyjnych produktów kredytowych i depozytowych także sprawną realizację krajowych i zagranicznych transakcji płatniczych oraz zarządzanie przepływami gotówki.

Jednak niepewna ogólna sytuacja gospodarcza, w połączeniu z wysokim bezrobociem i relatywnie niskim przyrostem dochodów ludności podwyższyły poziom ryzyka kredytowego. Wprawdzie jakość portfela należności od klientów Banku jest o rząd wielkości wyższa w porównaniu z ogółem banków komercyjnych, ale w wyniku analizy portfela okazało się konieczne zwiększenie odpisów netto z tytułu zidentyfikowanej utraty wartości oraz wyższe odpisy z tytułu niezidentyfikowanej utraty wartości (IBNR) – łącznie koszt tych odpisów wyniósł 56,3 mln zł pochłaniając 12,7% kwoty wyniku operacyjnego (wobec 5,9% wyniku wypracowanego w roku poprzednim). Trzeba jednak stwierdzić, że jest to sytuacja znacznie lepsza, niż w przypadku całego sektora polskich banków komercyjnych, gdzie odpisy na rezerwy pochłaniają ponad 29% wyniku operacyjnego (skumulowane dane po 11 miesiącach 2011 r.).

3. Opis istotnych czynników ryzyka i zagrożeń, z określeniem, w jakim stopniu emitent jest na nie narażony.

Działalność bankowa jest nieustannie narażona na różne rodzaje ryzyka m.in. na:

- zmiany sytuacji rynkowej w zakresie stóp procentowych, kursów walut i w mniejszym stopniu cen produktów lub usług (ryzyko rynkowe, przejawiające się poprzez ryzyko stopy procentowej, ryzyko walutowe i ryzyko cenowe),
- niewypłacalność kontrahenta (ryzyko kredytowe),
- brak właściwej, bezpiecznej struktury finansowania (ryzyko płynności).

W przypadku depozytów klientów na ryzyko stopy procentowej narażone są wyłącznie depozyty o stałym oprocentowaniu – lokaty składane na okres 1, 3 lub 6 miesięcy, które na dzień 31.12.2011 r. stanowiły 5,5% całego wolumenu depozytów. Natomiast 58,2% portfela depozytów stanowią lokaty o oprocentowaniu negocjowanym indywidualnie, na poziomie zbieżnym z aktualną sytuacją rynkową, które ze względu na krótkookresowy charakter są praktycznie wolne od ryzyka stopy procentowej, 33% wolumenu stanowi saldo środków na rachunkach bieżących, zaś 3,3% przypada na pozostałe depozyty terminowe, charakteryzujące się oprocentowaniem zmiennym, ustalanym w drodze zarządzeń Prezesa Zarządu Banku.

W przypadku kredytów narażenie na ryzyko stopy procentowej praktycznie nie występuje. Zdecydowana większość produktów kredytowych charakteryzuje się zastosowaniem indeksowego mechanizmu wyliczania oprocentowania na podstawie zindywidualizowanych formuł z negocjowaną marżą i wybranym wariantem jednej ze stóp rynkowych, jako bazą lub w oparciu o stopę bazową Banku i ustaloną marżę. Stosowane jest też oprocentowanie zmienne, ustalane w drodze zarządzeń Prezesa Zarządu Banku.

Operacje na rynku międzybankowym, z racji krótkoterminowego charakteru, są w minimalnym stopniu narażone na ryzyko stopy procentowej.

Ze względu na szeroką ofertę produktów kredytowych i depozytowych w walutach obcych, Bank jest zmuszony do ciągłego monitorowania ryzyka walutowego. Ryzyko to wynika z odmiennej struktury walutowej akcji kredytowej i depozytowej klientów Banku: należności od klientów denominowane

w walutach obcych stanowią 67,8% kwoty należności ogółem, podczas gdy w przypadku zobowiązań jest to tylko udział sięgający jedynie 10,1%. Domknięcie pozycji walutowej następuje poprzez operacje międzybankowe w ramach Grupy Nordea. Pozycja wynikająca z każdej znaczącej transakcji walutowej (o indywidualnie negocjowanych cenach) jest bezpośrednio zamykana przeciwstawną transakcją na rynku, co powoduje całkowitą eliminację ryzyka walutowego. Pozycja wynikająca z transakcji walutowych o niższych wartościach jest zamykana zbiorczo na koniec każdego dnia roboczego.

Strategia Banku zakłada unikanie zaangażowania w instrumenty finansowe rodzące ryzyko cenowe. Ewentualne ekspozycje na tego typu ryzyko mogą wynikać jedynie z działalności windykacyjnej – przejęcia aktywów niewypłacalnych dłużników. Działalność ta ma charakter okresowy, zaś jej skala jest nieznaczna.

Skala narażenia na ryzyko kredytowe, polityka kredytowa zmierzająca w kierunku zapewnienia odpowiedniej jakości portfela kredytowego, oraz charakterystyka jakościowa udzielonych kredytów są scharakteryzowane w rozdz. 5 rocznego sprawozdania finansowego Banku.

Istotną kwestią dla Banku jest odpowiednie zarządzanie płynnością, ponieważ przy przeważającym długoterminowym charakterze należności od klientów (z racji stosunkowo wysokiego udziału kredytów hipotecznych), zobowiązania wobec klientów charakteryzują się wysokim udziałem depozytów krótkoterminowych. Na dzień 31.12.2011 r. środki na rachunkach bieżących klientów stanowiły 33% wolumenu depozytów (rok wcześniej było to 40%), kolejne 55% wolumenu to depozyty terminowe wymagalne przed upływem 3 miesięcy (rok wcześniej: 50%). Ta formalnie krótkoterminowa baza depozytowa tworzy jednak znaczący stały osad, charakteryzujący się stosunkowo wysoką stabilnością, tak więc Bank spełnia wszystkie wymagane nadzorcze normy płynności. Rozwiązania organizacyjne przyjęte w Banku przewidują, że w krótkim okresie ryzykiem płynności zarządza Departament Skarbu, zapewniający środki na bieżące finansowanie działalności Banku poprzez sterowanie buforem płynności, lokatami składanymi w bankach i środkami pożyczanymi z banków. Natomiast w średnim i długim okresie ryzyko płynności jest monitorowane przez Departament Kontroli Kredytów i Ryzyka na podstawie analiz przewidywanych przepływów pieniężnych w czasie, badania zmian stanów źródeł finansowania, wykorzystania tych źródeł oraz koncentracji bazy depozytowej i jej stabilności.

4. Charakterystyka aktywów i pasywów, opis głównych pozycji bilansu oraz komentarz do rachunku wyników Nordea Bank Polska S.A.

Bilans

Suma bilansowa Banku wzrosła pomiędzy końcem grudnia 2010 r. i końcem grudnia 2011 r. o 42,3%, osiągając poziom 35 325 mln zł. Przyrost ten wynika przede wszystkim ze zmian w dwóch podstawowych pozycjach aktywów: wolumen należności od klientów (określający skalę akcji kredytowej) zwiększył się o kwotę 6 867 mln zł (+33,1%), zaś aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat o 3 863 mln zł (+172,4%), w wyniku powiększenia się portfela dłużnych papierów wartościowych. Wzrost wolumenu należności od klientów był w pierwszej kolejności rezultatem zwiększenia się zaangażowania kredytowego brutto względem osób fizycznych o 4 879 mln zł (+37,0% - dzięki kredytom hipotecznym) oraz względem podmiotów gospodarczych o 1 770 mln zł (+35,5%), podczas gdy należności od sektora publicznego powiększyły się jedynie o 259 mln zł, czyli o 10,0%. Zobowiązania wobec klientów, obejmujące depozyty oraz wyemitowane certyfikaty depozytowe zwiększyły się o 3 754 mln zł (+38,4%), natomiast zobowiązania wobec banków, niezbędne dla uzupełnienia finansowania wzrostu aktywów, wzrosły o 6 269 mln zł (+49,9%).

Kapitał własny Banku na przestrzeni 2011 r. wzrósł o 16,3% w wyniku przeznaczenia całej kwoty zysku netto wypracowanego w 2010 r. (259,3 mln zł) na zasilenie kapitału rezerwowego. Zobowiązania podporządkowane, stanowiące równowartość 147 mln CHF, wzrosły o 14,8%, tj. w skali korespondującej z osłabieniem się złotego względem franka szwajcarskiego (porównując kursy wymiany na dzień 31.12.2010 r. i 31.12.2011 r. – por. wyżej p. 1).

Bilans Nordea Bank Polska S.A. na dzień 31/12/2011 r. (tys. zł)

AKTYWA	*31/12/2011*	*31/12/2010*	*Zmiana %*
Kasa i środki w banku centralnym	1 021 025	757 511	*+34,8%*
Należności od banków	283 229	839 607	*-66,3%*
Należności od klientów	27 584 938	20 718 093	*+33,1%*
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	6 102 972	2 240 282	*+172,4%*
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	*123 024*	*16 311*	*+654,2%*
Aktywa finansowe desygnowane do wyceny w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat przy początkowym ujęciu	*5 979 948*	*2 223 971*	*+168,9%*
Wartości niematerialne	48 071	44 689	*+7,6%*
Rzeczowe środki trwałe	177 461	158 217	*+12,2%*
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	60 710	43 763	*+38,7%*
Pozostałe aktywa	46 711	30 204	*+54,7%*
AKTYWA OGÓŁEM	**35 325 117**	**24 832 366**	**+42,3%**

PASYWA	31/12/2011	31/12/2010	Zmiana %
Zobowiązania wobec banków	18 834 996	12 566 105	*+49,9%*
Zobowiązania wobec klientów	13 291 863	9 460 672	*+40,5%*
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	248 098	325 139	*-23,7%*
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	36 452	19 587	*+86,1%*
Pozostałe zobowiązania	228 254	141 811	*+61,0%*
Zobowiązania podporządkowane	536 629	467 314	*+14,8%*
Rezerwy	379	373	*+1,6%*
ZOBOWIĄZANIA OGÓŁEM	33 176 671	22 981 001	*+44,4%*
Kapitał zakładowy	277 494	277 494	*0,0%*
Pozostałe kapitały	1 573 832	1 314 534	*+19,7%*
Zyski z lat ubiegłych i roku bieżącego	297 120	259 337	*+14,6%*
KAPITAŁY WŁASNE RAZEM	2 148 446	1 851 365	*+16,0%*
PASYWA OGÓŁEM	**35 325 117**	**24 832 366**	**+42,3%**

W strukturze bilansu Banku po stronie aktywów zaszły w 2011 r. pewne przesunięcia: co prawda, łączny udział aktywów pracujących (tj. należności od banków, należności od klientów oraz aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat – praktycznie do tej grupy zalicza się cały posiadany przez Bank portfel dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa i Narodowy Bank Polski) zmienił się nieznacznie, wzrastając z 95,8% do 96,2%, ale udział należności od klientów obniżył się z 83,4% do 78,1%, zaś udział należności od banków z 3,4% do 0,8%, natomiast udział papierów wartościowych znacząco wzrósł: z 9,0% do 16,9%. Skala zmian w strukturze pasywów jest znacznie mniejsza: udział depozytów klientów obniżył się z 39,4% do 38,3% (depozyty: 37,6%, środki pozyskane drogą emisji dłużnych papierów wartościowych: 0,7% sumy bilansowej), natomiast zobowiązania wobec banków zwiększyły swój udział z 50,6% do 53,3%. Łącznie zobowiązania stanowią obecnie 93,9% sumy bilansowej, zaś środki własne (kapitały wraz z wypracowanym zyskiem roku bieżącego) 6,1%, w porównaniu z 92,5% i 7,5%, obserwowanymi na koniec poprzedniego okresu sprawozdawczego.

Rachunek zysków i strat

Zysk brutto wypracowany przez Bank w 2011 r. osiągnął kwotę 382,0 mln zł, natomiast zysk netto wyniósł 296,7 mln zł. Oznacza to przyrost odpowiednio o 16,8% i 14,4%, w porównaniu z rezultatami uzyskanymi w roku 2010. Jak wspomniano wyżej (por. p. 1), wynik ten jest z jednej strony pochodną wzrostu wolumenów biznesowych i wyższych marż odsetkowych, ale z drugiej strony uwidocznił się także wpływ zwiększenia skali działalności na koszty administracyjne, zaś pogarszająca się ogólna sytuacja makroekonomiczna negatywnie wpłynęła na ryzyko kredytowe, powodując konieczność zawiązania wyższych w porównaniu z poprzednim rokiem rezerw na utratę wartości kredytów.

Rachunek zysków i strat Nordea Bank Polska S.A. za okres 01/01/2011 – 31/12/2011 r. (tys. zł)

	Od 01/01/2011 do 31/12/2011	Od 01/01/2010 do 31/12/2010	*Zmiana %*
PRZYCHODY OPERACYJNE			
Przychody odsetkowe	1 047 227	761 828	*37,5%*
Koszty odsetkowe	(403 841)	(299 918)	*34,7%*
Wynik odsetkowy netto	**643 386**	**461 910**	**39,3%**
Przychody prowizyjne	143 750	128 237	*12,1%*
Koszty prowizyjne	(35 884)	(37 225)	*-3,6%*
Wynik prowizyjny netto	**107 866**	**91 012**	**18,5%**
Wynik z instrumentów wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz z rewaluacji	203 482	201 625	*0,9%*
Pozostałe przychody operacyjne	29 450	34 164	*-13,8%*
Suma przychodów operacyjnych	**984 184**	**788 711**	**24,8%**
KOSZTY OPERACYJNE			
Koszty administracyjne	(494 773)	(403 172)	*22,7%*
- osobowe	(227 258)	(188 581)	*20,5%*
- pozostałe koszty administracyjne	(267 515)	(214 591)	*24,7%*
Amortyzacja	(46 224)	(37 999)	*21,6%*
Suma kosztów operacyjnych	**540 997**	**441 171**	**22,6%**
Wynik operacyjny brutto	**443 187**	**347 540**	**27,5%**
Utrata wartości kredytów i pożyczek	(56 272)	(20 630)	*172,8%*
Utrata wartości majątku rzeczowego banku	(4 943)	-	-
Zysk przed opodatkowaniem	**381 972**	**326 910**	**16,8%**
Podatek dochodowy	(85 309)	(67 573)	*26,2%*
Zysk za okres	**296 663**	**259 337**	**14,4%**
Całkowite dochody ogółem za okres	**296 663**	**259 337**	**14,4%**

Przychody operacyjne ogółem osiągnęły poziom 984,2 mln zł, wyższy o 24,8% w porównaniu z analogiczną wielkością z 2010 r. Przyczyniły się do tego przede wszystkim wyniki z tytułu odsetek i prowizji:

- **wynik odsetkowy netto** (643,4 mln zł) wzrósł o 39,3% w porównaniu z poziomem z 2010 r., przy czym przychody odsetkowe zwiększyły się o 37,5%, zaś koszty odsetkowe o 34,7%. Wzrost ten wyniknął zarówno z wyższych wolumenów biznesowych (akcji kredytowej i portfela papierów wartościowych po stronie aktywnej, depozytów klientów i zobowiązań wobec banków po stronie pasywnej), jak i z wyższych stóp procentowych kredytów i depozytów złotowych, a także przyrostu depozytów terminowych szybszego, niż salda rachunków bieżących. Na podstawie zestawienia dotyczącego stóp procentowych stosowanych w Banku zamieszczonego w części szczegółowej (p. B.22) można stwierdzić, że w roku 2011 przeciętne nominalne oprocentowanie kredytów złotowych wzrosło pomiędzy 4. kwartałem 2010 r. a 4. kwartałem 2011 r. o 100 punktów bazowych (1 punkt procentowy), natomiast oprocentowanie kredytów walutowych po lekkiej zwyżce obserwowanej w pierwszej połowie 2011 r. powróciło niemal do poziomu sprzed roku ze

względu na obniżenie stóp procentowych euro i franka szwajcarskiego. Przeciętne oprocentowanie depozytów złotowych wzrosło w podobnym stopniu, co w przypadku kredytów złotowych, natomiast oprocentowanie depozytów walutowych wzrosło o 15 punktów bazowych. Zmiany te pozwoliły utrzymać poziom marży pomiędzy kredytami i depozytami złotowymi, natomiast w przypadku produktów walutowych marża obniżyła się o 14 punktów bazowych;

- **wynik prowizyjny netto** (107,9 mln zł) zwiększył się o 18,5%, przy czym przychody prowizyjne wzrosły o 12,1%, zaś koszty prowizyjne okazały się niższe o 3,6%. Do wzrostu przychodów przyczyniły się w najwyższym stopniu prowizje od udzielonych gwarancji i kredytów, prowizje za przelewy i inne transakcje płatnicze, oraz z tytułu pośrednictwa w sprzedaży jednostek funduszy inwestycyjnych;
- **wynik wyceny instrumentów finansowych wg wartości godziwej i rewaluacji** (203,5 mln zł) okazał się tylko o 0,9% wyższy w stosunku do wielkości uzyskanej przed rokiem. Dominującą kategorię stanowił wynik z pozycji wymiany i walutowych instrumentów pochodnych domykających pozycję walutową (204,9 mln zł w 2011 r. w porównaniu z 202,4 mln zł w 2010 r.). Wycena posiadanego portfela papierów wartościowych przyniosła stratę w kwocie 2,0 mln zł, wyższa o 10,2% w porównaniu z rokiem 2010.

Rezultatem powyższych zmian jest wyższy udział wyniku odsetkowego w przychodach operacyjnych (65,4% wobec 58,6% obserwowanego przed rokiem). Drugie miejsce zajmuje wynik wyceny instrumentów finansowych wg wartości godziwej i rewaluacji, którego udział obniżył się jednak z 25,6% do 20,7%. Natomiast niewielkiej tylko zmianie uległ udział wyniku prowizyjnego netto: 11,0% zamiast 11,5% w 2010 r. Pozostałe przychody operacyjne stanowią obecnie 3,0% sumy przychodów operacyjnych (4,3% w 2010 r.).

Koszty operacyjne

Suma kosztów operacyjnych wzrosła w roku 2011 o 22,6%, osiągając poziom 541,0 mln zł. Ich wolniejszy wzrost w porównaniu z przychodami operacyjnymi przyniósł dalszą poprawę efektywności funkcjonowania Banku, o czym świadczy zredukowanie relacji koszty / przychody (tzw. *C/I ratio*) z 55,9% w roku 2010 do 55,0% w roku 2011. Analizując główne składniki kosztów operacyjnych, można stwierdzić, że:

- **koszty osobowe** (227,3 mln zł) zwiększyły się o 20,5% w wyniku wzrostu zatrudnienia (z 2 219 osób na koniec 2010 r. do 2 333 na koniec 2011 r. – przede wszystkim w jednostkach zaplecza, dla sprostania zadaniom wynikającym z konieczności obsługi rozbudowanej sieci placówek Banku i dynamicznie wzrastających wolumenów biznesowych), oraz wyższych jednostkowych kosztów wynagrodzeń i narzutów na wynagrodzenia;
- **pozostałe koszty administracyjne** (267,5 mln zł) wzrosły o 24,7%, co wynika przede wszystkim z istotnego zwiększenia się kosztów wynajmu i utrzymania pomieszczeń Banku, usług informatycznych, porządkowych i in., a także ze skokowego przyrostu kosztu składki na BFG (z poziomu 6,6 do 18,4 mln zł, tj. o 180%), będącego rezultatem podwojenia poziomu ochrony

środków gwarantowanych, skutkującego proporcjonalnym zwiększeniem jednostkowej stawki, oraz dynamicznego zwiększenia skali działalności Banku;

- **koszty amortyzacji** środków trwałych (46,2 mln zł) są wyższe o 21,6%, co pozostaje w korespondencji ze zwiększonym zasobem środków trwałych, nabytych w ramach rozbudowy i modernizacji infrastruktury Banku, a także z utworzonymi rezerwami na umorzenie części środków trwałych w wyniku konsolidacji sieci placówek (likwidacja 16 najmniej rentownych lokalizacji).

W strukturze kosztów operacyjnych Banku największy udział mają pozostałe koszty administracyjne (49,4%) i koszty osobowe (42,0%), natomiast koszty amortyzacji stanowią zaledwie 8,5% łącznej kwoty kosztów operacyjnych. Przed rokiem proporcje były zbliżone - było to odpowiednio 48,6%, 42,7% i 8,6%.

Odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek

Bezwzględna wartość kredytów z rozpoznaną utratą wartości wzrosła pomiędzy grudniem 2010 r. a grudniem 2011 r. z 233,3 do 318,1 mln zł (+36%), przede wszystkim w segmencie osób fizycznych. Wobec jednoczesnego dynamicznego wzrostu wartości brutto akcji kredytowej, średni udział kredytów z rozpoznaną utratą wartości w wartości należności od klientów brutto wzrósł tylko nieznacznie: z poziomu 1,12% do 1,15% (osoby fizyczne: 1,06%, podmioty gospodarcze: 1,86%). Należy uznać to za sukces polityki kredytowej Banku, zważywszy, że poziom jakości należności jest znacznie wyższy od przeciętnej dla ogółu banków komercyjnych, gdzie analogiczne współczynniki przekraczają poziom 7% w przypadku kredytów dla gospodarstw domowych i 9% w przypadku kredytów dla przedsiębiorstw (KNF - dane na koniec listopada 2011 r.). Zwiększyło się także saldo odpisów z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek: koszt tworzonych rezerw obciążył wynik finansowy na kwotę 56,3 mln zł, znacząco wyższą w porównaniu z kosztem poniesionym w roku poprzednim 20,6 mln zł).

B. CZĘŚĆ SZCZEGÓŁOWA

1. Analiza podstawowych produktów i usług

Nordea Bank Polska S.A. w swej działalności kredytowej i depozytowej oferuje szeroki zakres usług podmiotom gospodarczym, osobom prywatnym oraz jednostkom samorządu terytorialnego. Zgodnie z przyjętą strategią kompleksowej obsługi klienta, Bank oferuje również wszechstronną obsługę w zakresie prowadzenia rachunków bankowych.

Poniżej prezentujemy krótką charakterystykę oferowanych przez Bank produktów i usług.

1.1 Rachunki dla klientów indywidualnych

Podstawowym rachunkiem oszczędnościowo-rozliczeniowym w Banku jest rachunek NORDEA SPEKTRUM oraz NORDEA. Dyspozycje na rachunku oraz jego otwarcie może odbyć się zarówno w tradycyjnym oddziale, jak i za pomocą drogi elektronicznej. Do rachunku dołączana jest bezpłatna pierwsza karta Visa Electron (ważna 2 lata). Wypłaty z rachunku Nordea w bankomatach Nordea, BZ WBK, e Card oraz dwie pierwsze w sieci bankomatów Euronet są bezpłatne.

Rachunek Nordea Spektrum charakteryzuje się bezprowizyjnym dostępem do wszystkich bankomatów w Polsce, bezpłatnym prowadzeniem rachunku przy wymaganych miesięcznych wpływach oraz bezpłatnymi przelewami internetowymi. W ofercie znajdują się także rachunki NORDEA WALUTA, które mogą być prowadzone w następujących walutach: EUR, USD, SEK, NOK, DKK, GBP, CHF, CZK i JPY.

W ofercie dla klientów indywidualnych znajduje się też rachunek NORDEA PROGRES. Jest to rachunek oszczędnościowy prowadzony w złotych (PLN) lub w walutach (EUR, USD). Posiadacz rachunku może dysponować tym rachunkiem (dodatkowe wpłaty, wypłaty) poprzez składanie dyspozycji w oddziale banku, przez telefon i internet. Wysokie oprocentowanie rachunku sprawia, iż stanowi on atrakcyjną alternatywę dla tradycyjnych lokat terminowych.

Klienci Nordea Bank Polska S.A. mogą korzystać również z bezpiecznego podpisu elektronicznego, równoważnego podpisowi własnoręcznemu. Wdrożenie podpisu do systemu bankowości elektronicznej było możliwe dzięki współpracy Banku z Polską Wytwórnią Papierów Wartościowych S.A. jako partnerem technologicznym. Bezpieczny podpis elektroniczny jest alternatywną formą uwierzytelniania klienta i wykonywanych przez niego transakcji. Podpisu elektronicznego mogą używać zarówno klienci indywidualni, jak i klienci instytucjonalni korzystający z pakietów eFirma i eFirma Plus.

Segmentacja klientów indywidualnych w Banku opiera się na Programie Nordea Benefit. Jest to program lojalnościowy dla klientów indywidualnych, który gwarantuje uzyskanie korzystniejszych cen dla wybranych produktów. Zakres korzyści zależny jest od sumy środków zgromadzonych na rachunkach depozytowych i kredytowych oraz liczby posiadanych produktów – „im szerszy zakres współpracy, tym większy zysk". W ramach programu wyróżniona jest grupa Klientów Brązowych, Srebrnych oraz Złotych. Ponadto istnieją korzystniejsze warunki dla osób powyżej 60 roku życia oraz specjalny pakiet dla osób w wieku 18-26 lat – Pakiet Na Starcie, w ramach którego rachunek Nordea prowadzony jest bezpłatnie. Do programu Nordea Benefit można przystąpić indywidualnie lub razem z członkami gospodarstwa domowego oraz uzyskać następujące korzyści:

- wyższe oprocentowanie rachunku Nordea Progres,
- niższe opłaty za prowadzenie rachunku Nordea (prowadzenie rachunku z dostępem elektronicznym – bez opłat),
- niższe oprocentowanie i prowizje kredytu w rachunku,
- niższa marża dla limitu kredytowego Nordea Komfort,
- niższe prowizje za wydanie i wznowienie kart płatniczych,
- niższe opłaty za elektroniczne przelewy, zlecenia stałe.

1.2 Rachunki dla klientów instytucjonalnych

Klientom instytucjonalnym oferowany jest pakiet eFirma, w skład którego wchodzą m.in.: rachunek bieżący eFirma lub eFirma plus, rachunek Nordea Progres, karta Visa Electron Business, dostęp elektroniczny oraz możliwość skorzystania z kredytu w rachunku eFirma.
Rachunek eFirma przeznaczony jest dla osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, spółek osobowych (cywilnych, jawnych, partnerskich, komandytowych), fundacji, stowarzyszeń, w których są nie więcej niż dwie osoby upoważnione do jednoosobowego uwierzytelniania transakcji.
Rachunek eFirma plus przeznaczony jest klientów instytucjonalnych, u których do uwierzytelnienia transakcji niezbędne jest współdziałanie co najmniej dwóch osób. Oferta rachunku kierowana jest głównie do spółek z ograniczoną odpowiedzialnością i spółek akcyjnych, a także wspólnot mieszkaniowych.
Rachunek Nordea Progres to rachunek depozytowy prowadzony w złotych (PLN) lub w walutach (USD, EUR) stanowiący alternatywę dla lokat terminowych. Podstawową zaletą rachunku jest pełna dowolność w dysponowaniu środkami zgromadzonymi na rachunku oraz wyższe, niż w przypadku lokat terminowych oprocentowanie.
Ponadto Bank oferuje prowadzenie rachunków bieżących i pomocniczych w złotych (PLN) oraz rachunków walutowych w: EUR, USD, SEK, DKK, NOK, GBP, CHF, CZK i JPY.

Dyspozycje na rachunku oraz jego otwarcie może odbyć się zarówno w tradycyjnym oddziale, jak i za pośrednictwem elektronicznych kanałów komunikacji (system internetowy oraz home banking Corporate Solo).

Klienci korzystający z pakietów eFirma i eFirma plus mogą korzystać również z bezpiecznego podpisu elektronicznego, równoważnego podpisowi własnoręcznemu. Bezpieczny podpis elektroniczny jest alternatywną formą uwierzytelniania klienta i wykonywanych przez niego transakcji.

1.3 Karty płatnicze

Dla klientów indywidualnych Bank oferuje:

- karty debetowe Visa Electron, , z funkcją zbliżeniową payWave
- kartę kredytową Nordea: Visa payWave . Karta wydawana jest w dwóch wariantach *Classic* i *Gold*. Karty te posiadają nową funkcję płatności zbliżeniowych. Metodą zbliżeniową można dokonywać operacje maksymalnie do kwoty 150 zł (łącznej wartości następujących po sobie operacji zbliżeniowych). Każda operacja potwierdzona numerem PIN odnawia limity kwotowe i ilościowe ograniczające operacje zbliżeniowe. Okres bezodsetkowy wynosi do 58 dni. Istnieje możliwość wyboru jednego z 5-ciu terminów spłaty minimalnej kwoty spłaty. Oprocentowanie limitu kredytowego wynosi 18%. Opłata roczna za użytkowanie karty *Classic* wynosi 58 zł, a karty *Gold* - 140 zł. Ponadto karty posiadają bogaty, bezpłatny pakiet ubezpieczeń podróżnych oraz od NNW. Ubezpieczeniem w podróży objęte są również 3 osoby towarzyszące posiadaczowi karty.
- kartę kredytową Nordea Mastercard Aspiracje w wersji Standard, Gold, posiadającą bogaty pakiet ubezpieczeń. Karta ta umożliwia korzystanie z przyznanego przez Bank limitu kredytu, a zadłużenie spłaca się w dowolnie wybranym przez klienta terminie. Oprocentowanie kredytu należy do najniższych na rynku.
- karta kredytowa Nordea MasterCard Platinum z atrakcyjnym pakietem usług dodatkowych, która zdobyła Złotą Nagrodę Rock Awards 2006 w kategorii: największe osiągnięcia w zakresie rozwoju sektora kart prestiżowych.
- karty typu co-branded: karta kredytowa BOMI Nordea wydawana z delikatesami BOMI

Dla klientów instytucjonalnych Bank oferuje:

- karty debetowe: Visa Electron Business umożliwiające korzystanie ze środków na rachunku bieżącym i Visa Business umożliwiająca transakcje do wysokości salda na rachunki bieżącym, oraz ustalenie miesięcznych limitów transakcji,
- karty obciążeniowe: Visa Business wyposażone w nieoprocentowane odnawialne limity miesięczne, spłacane automatycznie w ciężar rachunku bieżącego 10 dnia kolejnego miesiąca, karty te posiadają bogaty pakiet ubezpieczeń,
- kartę kredytową MasterCard Business umożliwiającą korzystanie z przyznanego przez Bank limitu kredytowego, indywidualnie dla każdego klienta. Zadłużenie karty, klient spłaca w dowolnie przez siebie wybranym terminie i w dogodnej wysokości. Zaletą karty są również: atrakcyjne warunki cenowe oraz dołączony do karty pakiet ubezpieczeniowy.
- karty kredytowa typu co-branded: karta Volvo Truck Nordea, która oferowana jest klientom firmy Volvo Truck w punktach serwisowych Volvo Truck.

1.4 Produkty oszczędnościowe

Bank posiada szeroką ofertę depozytową i oferuje produkty oszczędnościowe najwyższej jakości. Poza lokatami terminowymi Bank sukcesywnie wprowadza nowe produkty finansowe, które wyróżniają się wysokim bezpieczeństwem, a jednocześnie umożliwiają uzyskiwanie wysokich stóp zwrotu z inwestycji.

1.4.1 Lokaty terminowe

Konkurencyjne oprocentowanie oraz duży wybór terminów deponowania to główne zalety lokat terminowych w Nordea Bank Polska S.A. W ofercie znajdują się lokaty złotowe i walutowe zarówno dla osób fizycznych, jak i osób prawnych. Lokaty można założyć w oddziale tradycyjnym oraz za pomocą drogi elektronicznej (telefon, WAP, Internet). W roku 2011 Bank oferował następujące lokaty:

- **Lokaty terminowe ze zmiennym oprocentowaniem w okresie trwania umowy** – możliwe okresy deponowania Nordea lokaty o zmiennym oprocentowaniu: 7, 14 dni oraz 1,2,3,6,12 i 24 miesiące.
- **Lokaty terminowe ze stałym oprocentowaniem w okresie trwania umowy** – możliwe okresy deponowania Nordea lokaty o stałym oprocentowaniu: 1, 3 i 6 miesięcy. Oprocentowanie lokaty jest uzależnione od kwoty wkładu i jest wyższe dla kwot powyżej 20 tys. zł. Minimalna kwota lokaty wynosi 500zł.
- **Lokaty rentierskie -** Nordea lokata rentierska jest lokatą o zmiennym oprocentowaniu i może być założona na następujące okresy: 6, 9 i 12 miesięcy. Minimalna kwota lokaty wynosi 3 tys. zł.
- **Lokaty dostępne wyłącznie w bankowości elektronicznej -** Nordea lokata eDepozyt jest lokatą o stałym oprocentowaniu. Może być założona tylko za pośrednictwem Internetu lub infolinii Banku na następujące okresy: 1, 3 i 6 miesięcy. Minimalna kwota lokaty wynosi 5 tys. zł.
- **Lokaty dynamiczne** – Nordea lokata dynamiczna jest lokatą o progresywnym oprocentowaniu zakładaną na okres do 12 miesięcy. Zerwanie lokaty nie powoduje utraty wcześniej naliczonych odsetek. Minimalna kwota lokaty wynosi 500 zł.
- **Lokaty walutowe** - Nordea lokata walutowa jest lokatą o stałym lub zmiennym oprocentowaniu i może być założona na okres 1, 3, 6 i 12 miesięcy (dla 12 miesięcy tylko oprocentowanie zmienne). Lokata może być założona w następujących walutach: EUR, USD, SEK, DKK i NOK.
- **Lokaty negocjowane indywidualnie -** Nordea lokata negocjowana jest lokatą, której kwota, termin oraz oprocentowanie jest ustalane indywidualnie z pracownikiem Oddziału (lokaty od 50 tys. zł lub 20 tys. EUR lub USD lub równowartość w walucie SEK, DKK i NOK) lub pracownikiem Departamentu Sprzedaży Produktów Skarbowych (lokaty od 500 tys. zł lub 100 tys. EUR lub USD lub równowartość w walucie SEK, DKK i NOK). Lokaty mogą być otwierane jako pojedyncze kontrakty lub w ramach rachunku depozytów Overnight.
- **Lokata połączona z funduszami -** lokata Nordea Hit, jest lokatą o stałym oprocentowaniu i może być założona na okres 1 lub 3 miesięcy Klientowi Indywidualnemu, który dokonuje inwestycji w fundusze inwestycyjne w ramach Nordea Inwestor lub funduszy luksemburskich Nordea SICAV. Oprocentowanie lokaty uzależnione jest jedynie od terminu deponowania. Lokata ta jest lokatą nieodnawialną – po upływie terminu deponowania kapitał lokaty zostaje przeksięgowany na rachunek Nordea Progres a odsetki od lokaty na rachunek Nordea. Minimalna kwota lokaty wynosi 500 zł, a maksymalna to równowartość poczynionej inwestycji.

Lokata połączona z polisą strukturyzowaną – Nordea Lokata Gwarant, jest lokatą o stałym oprocentowaniu i może być założona na 3-miesięczny okres deponowania. Lokata oferowana jest klientom, którzy korzystają z oferty produktów strukturyzowanych oferowanych przez Bank. Minimalna kwota lokaty wynosi 500zł, a maksymalna to 50% kwoty zainwestowanej w Nordea Gwarant (polisie

strukturyzowanej). Lokata ta jest lokatą nieodnawialną – po upływie terminu deponowania kapitał lokaty zostaje przeksięgowany na rachunek Nordea Progres a odsetki od lokaty na rachunek Nordea.

1.4.2 Polisa lokacyjna

Nordea Profit Plus jest produktem oszczędnościowo-ubezpieczeniowym oferowanym wyłącznie dla klientów indywidualnych, który gwarantuje ochronę ubezpieczeniową na życie i dożycie, a dodatkowo pozwala uniknąć opodatkowania od zysków kapitałowych (efektywne stałe oprocentowanie jest dużo wyższe niż tradycyjne lokaty). Okres trwania polisy to 6 lub 12 miesięcy a minimalne kwoty wynoszą odpowiednio 10 tys. zł i 5 tys. zł. Nordea Profit Plus jest oferowana przy współpracy z Nordea Polska Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. Polisę można założyć przez Internet lub w oddziale Banku Nordea.

Nordea Ekstra Profit wprowadzony do oferty od 7 marca 2011, to produkt o takich samych cechach, jak oferowany do tej pory Nordea Profit Plus, z tym wyjątkiem, że występuje on w formie grupowego ubezpieczenia na życie oferowanego przy współpracy z Nordea Liv & Pension Denmark, w którym to Bank jest ubezpieczającym, a Klient ubezpieczonym. Do ubezpieczenia można przystąpić tylko w Oddziale Banku.

1.4.3 Nordea Inwestor

Nordea Bank Polska S.A. pośredniczy w zawieraniu w imieniu i na rzecz Nordea Polska Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. umów ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym ze składką jednorazową „Nordea Inwestor". Nordea Inwestor to bogaty wachlarz funduszy inwestycyjnych (40 funduszy krajowych, 39 funduszy zagranicznych i 3 portfele funduszy) oferowanych w ramach polisy na życie. Produkt ten pozwala na osiągnięcie korzyści podatkowych niedostępnych w przypadku bezpośredniego zakupu jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych. Nordea Inwestor dostępny jest w 3 wersjach: Optimum, Premium i VIP, które różnią się wysokością składki minimalnej oraz opłatami. W ofercie jest również opcja Programu Bezpiecznego Inwestowania (wachlarz funduszy ograniczony głównie do funduszy pieniężnych, obligacyjnych i stabilnego wzrostu).

1.4.4 Nordea IKE

Bank pośredniczy także w zawieraniu w imieniu i na rzecz Nordea Polska Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. umów Indywidualnego Konta Emerytalnego. Nordea IKE to produkt pozwalajacy na gromadzenie oszczędności z myślą o przyszłej emeryturze. Łączy w sobie cechy charakterystyczne dla inwestycji w fundusze kapitałowe z jednoczesną ochroną życia oszczędzającego. W ramach Nordea IKE Klient sam decyduje o sposobie inwestowania środków w ramach oferowanych 9 ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych o zróżnicowanym poziomie ryzyka (6 funduszy krajowych i 3 zagraniczne).

1.4.5 Fundusze inwestycyjne – sprzedaż bezpośrednia funduszy zagranicznych i krajowych

Nordea Bank Polska S.A. prowadzi dystrybucję jednostek uczestnictwa funduszy Nordea 1, SICAV zarządzanych przez Nordea Investment Funds S.A. z Luksemburga. Do czerwca 2011 roku w ofercie były dostępne 3 funudsze: European Value Fund, North American Value Fund, Global Value Fund. W czerwcu 2011 roku oferta została poszerzona o 14 funduszy wycenianych w złotówce, z czego 5 funduszy jest dostępnych również w formie „z zabezpieczonym ryzykiem kursowym złotego". Wspomniane fundusze wielokrotnie były nagradzane przez niezależne instytucje finansowe.
Bank ponadto pośredniczy w zbywaniu i odkupywaniu jednostek uczestnictwa krajowych funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez ING TFI. W dystrybucji znajdują się następujące fundusze: Gotówkowy, Obligacji, Stabilnego Wzrostu, Zrównoważony, Akcji, Średnich i Małych Spółek, ING Rosja w EUR, ING Indie i Chiny w USD oraz Parasol Specjalistyczny Fundusz Inwestycyjny Otwarty.

1.4.6 Nordea Gwarant

Bank pośredniczy w sprzedaży oszczędnościowych produktów strukturyzowanych, oferowanych w formie grupowego ubezpieczenia na życie i dożycie w Nordea TUnŻ S.A. Jest to nowoczesny produkt depozytowy dający możliwości osiągania ponadprzeciętnych stóp zwrotu przy jednoczesnej ochronie zainwestowanego kapitału. Dzięki swojej formie, Nordea Gwarant oferuje swoim uczestnikom zwolnienie z tzw. „podatku Belki". Świadczenie nie podlega także opodatkowaniu od spadków i darowizn. Pierwsza subskrypcja produktu o nazwie „Nordea Gwarant – Europejskich Spółek Finansowych" rozpoczęła się 14 kwietnia 2008. Od tego czasu Bank przeprowadził 27 subskrypcji produktów o różnym poziomie Gwarancji Kapitału, różnych instrumentach bazowych i różnych profilach wypłaty premii. Najbliższa subskrypcja dotyczy produktu Nordea Gwarant – Codzienna Szansa opartego na kursach 4 walut rynków wschodzących w relacji do euro.

1.4.7 Nordea Plan Systematycznego Oszczędzania

Nowa wersja PSO wprowadzona do oferty Banku od 18 maja 2009 charakteryzuje się obligatoryjnym opłacaniem składki w kwocie min. 200zł miesięcznie (lub odpowiednio 600 zł kwartalnie, 1200 zł półrocznie, 2400 zł rocznie), która może być inwestowana w 82 Ubezpieczeniowe Fundusze Kapitałowe. W zależności od wysokości składki Klienci mogą wybierać pomiędzy trzema programami (Optimum, Premium, VIP) zróżnicowanymi pod kątem opłat za zarządzanie i za wycofanie środków z polisy.

1.5 Działalność kredytowa

Nordea Bank Polska S.A. w swej działalności kredytowej oferuje szeroki zakres usług przedsiębiorcom, osobom fizycznym oraz jednostkom samorządu terytorialnego. Do głównych usług kredytowych należy zaliczyć kredyty obrotowe i inwestycyjne dla przedsiębiorców i jednostek samorządu terytorialnego oraz kredyty mieszkaniowe dla osób fizycznych.

1.5.1 Kredyty dla klientów indywidualnych

- **Kredyt w ROR -** jest kredytem odnawialnym, który pozwala klientowi zadłużać się do wysokości ustalonej w umowie, bez konieczności ustanawiania zabezpieczeń. Jego oprocentowanie zależne jest od grupy, do której należy Klient, a odsetki pobierane są co miesiąc. Kredyt udzielany jest na 12 miesięcy z możliwością przedłużenia na kolejne 12 miesięcy. Każdy wpływ na rachunek powoduje zmniejszenie zadłużenia. Wysokość limitu kredytowego uzależniona jest od wysokości wpływów na rachunek, posiadania produktu hipotecznego oraz dochodów. Maksymalna kwota kredytu to 50 tys. zł.
- **Kredyt mieszkaniowy Nordea Habitat -** jest przeznaczony na zakup, budowę, rozbudowę, zamianę, remont i modernizację domu lub mieszkania, refinansowanie wydatków poniesionych na cele mieszkaniowe, spłatę kredytu w innym banku, oraz na inne cele mieszkaniowe. Kredyt mieszkaniowy charakteryzuje się wieloma warunkami wyróżniającymi go na polskim rynku:
  - daje możliwość finansowania standardowo do 90% wartości nieruchomości będącej zabezpieczeniem dla PLN, 80% dla walut obcych,
  - okres kredytowania wynosi maksymalnie 45 lat dla PLN oraz 40 lat dla walut obcych,
  - do kredytu dołączony jest specjalny pakiet ubezpieczeniowy,
  - kredyt dostępny w szerokiej gamie walut (PLN/CHF/EUR/USD/SEK/NOK/DKK). Z końcem 2008 roku udzielanie kredytów w USD zostało zawieszone do odwołania. W celu ograniczenia ryzyka kursowego Bank znacząco ograniczył dostępność kredytów walutowych wprowadzając minimalny poziom dochodu niezbędny w celu ubiegania się o kredyt walutowy.
- **Kredyt hipoteczny** z dopłatami w ramach rządowego programu „Rodzina na swoim”- przeznaczony na zakup, budowę domu lub mieszkania spełniających warunki ustawy o finansowym wsparciu rodzin w nabywaniu własnego mieszkania. Kredyt udzielany w złotych dla kredytobiorców spełniających kryteria wyżej wymienionej ustawy umożliwia:
  - uzyskanie przez kredytobiorców dopłat do odsetek zmniejszających obciążenie obsługą kredytu w okresie 8 lat spłaty preferencyjnego kredytu,
  - zwiększenie przez Bank udziału sprzedaży kredytów w PLN.
- **Limit kredytowy Nordea Komfort** – w ofercie znajduje się także limit kredytowy, który może wynieść nawet 60% rynkowej wartości nieruchomości. Limit ten może być wykorzystany na dowolny cel, a zabezpieczeniem jest hipoteka na nieruchomości. Limit przyznawany jest na 10 lat z możliwością rozłożenia spłaty kapitału w okresie 30lat, a marża dla limitu jest stała w całym okresie kredytowania (uzależniona od grupy klienta w Programie Nordea Benefit).

- **Kredyt konsolidacyjny Nordea Habitat** – przeznaczony na spłatę kredytów mieszkaniowych i samochodowych oraz dowolny cel konsumpcyjny. Daje możliwość finansowania do 80% wartości nieruchomości będącej zabezpieczeniem, przy czym wskaźnik kwoty na cel dowolny nie może być wyższy niż 60%. Okres kredytowania wynosi maksymalnie 30 lat.
- **Kredyt samochodowy Nordea Auto** - jest przeznaczony na zakup nowego lub używanego samochodu, przyczepy campingowej lub motocykla. Maksymalny okres kredytowania wynosi 8 lat, a kwota kredytu może wynieść do 90% ceny pojazdu dla wybranych grup klientów Banku. Kredyt dostępny jest w złotówkach
- **Kredyt konsumpcyjny -** jest przyznawany maksymalnie na okres 3 lat, a jego wysokość waha się w przedziale od 3 tys. zł do 50 tys. zł. Spłata kredytu następuje w ratach miesięcznych i może być dokonana poprzez wpłatę gotówki, przelew lub dyspozycję z rachunku. Możliwe warianty spłaty kredytu to raty malejące lub raty stałe.
- **Kredyt Nordea Polisa** –jest to kredyt pod aktywa zdeponowane na polisach ubezpieczeniowych (Nordea Profit Plus, Nordea Inwestor). Kredyt ten uruchamiany jest w formie limitu w rachunku na dowolny cel lub na dodatkową inwestycję środków w fundusze inwestycyjne w ramach Nordea Inwestor. Minimalna kwota kredytu to 80.001 zł. na finansowanie składki dodatkowej oraz 256 550 zł na cel dowolny.

Ponadto w ofercie dla klientów indywidualnych znajdują się następujące kredyty:

- **Kredyt lombardowy**
- **Kredyt na zakup papierów wartościowych – Nordea Partner**

1.5.2 Kredyty dla przedsiębiorców

- **Kredyt w rachunku eFirma i eFirma plus** - jest przeznaczony dla przedsiębiorców, którzy prowadzą działalność gospodarczą od co najmniej 24 miesięcy. Wysokość kredytu uzależniona jest od wysokości miesięcznych wpływów na rachunek, a jego maksymalna wysokość wynosi 100 tys. zł. Odsetki od kredytu płatne są comiesięcznie a maksymalny okres kredytowania wynosi 12 miesięcy.. Wniosek o przyznanie kredytu można wypełnić na stronie internetowej lub w oddziale Banku.
- **Kredyt obrotowy w rachunku bieżącym -** polega na zadłużaniu się w rachunku do ustalonego przez Bank limitu. Kredyt ma charakter odnawialny, a spłata kredytu następuje automatycznie. Odsetki od kredytu płatne są comiesięcznie, a maksymalny okres kredytowania wynosi 12 miesięcy.
- **Kredyt obrotowy odnawialny -** jest przyznawana na okres do 12 miesięcy i oznacza przyznanie limitu, do wysokości którego można się zadłużać w czasie określonym umową. Udzielana jest na finansowanie powtarzających się transakcji bez konieczności każdorazowego występowania o kredyt, gdyż środki z kredytu uruchamiane są zgodnie z warunkami określonymi w umowie.
- **Kredyt obrotowy -** jest udzielany na uzupełnienie środków własnych oraz na sfinansowanie bieżącej działalności operacyjnej, tj. finansowanie środków obrotowych (zapasów, należności,

środków pieniężnych w drodze). Odsetki od kredytu płatne są comiesięcznie od kwoty aktualnego zadłużenia, a oprocentowanie naliczane jest od faktycznego zadłużenia. Maksymalny okres kredytowania wynosi 36 miesięcy, a maksymalna wysokość kredytu uzależniona jest od zdolności kredytowej, zapotrzebowania na kredyty, możliwości jego spłaty i zabezpieczenia.

- **Kredyt inwestycyjny -** jest udzielany na finansowanie różnorodnych inwestycji rozwojowych, modernizacyjnych oraz na zakup środków transportowych, maszyn i urządzeń. Cel kredytu jest jednoznacznie określony w umowie kredytowej. Odsetki spłacane są co miesiąc od kwoty aktualnego zadłużenia. Minimalny udział środków własnych wynosi 10% ogólnej wartości inwestycji netto.
- **Kredyt Auto Firma -** jest przeznaczony na zakup nowego lub używanego samochodu osobowego lub ciężarowego o masie całkowitej nie przekraczającej 3,5 tony. Kredyt udzielany jest w złotych lub waloryzowany jest kursem EUR lub USD lub CHF. Maksymalny okres kredytowania wynosi 5 lat, a kwota kredytu może przekroczyć 90% ceny pojazdu (brutto).
- **Kredyt Nordea Europa** – jest przeznaczony na finansowanie nakładów inwestycyjnych refinansowanych ze środków Unii Europejskiej. Przeznaczenie środków z kredytu musi być zgodne z wnioskiem o dotację środków UE. Maksymalny okres kredytowania to 60 miesięcy. Spłata kredytu następuje na koniec okresu kredytowania ze środków pochodzących z dotacji, a odsetki płatne są w okresach miesięcznych. Zabezpieczeniem kredytu jest, cesja praw z umowy o udzielenie wsparcia zawartej pomiędzy kredytobiorcą a Polską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości oraz inne zabezpieczenie rzeczowe akceptowane przez Bank.
- **Dyskonto weksli** – Bank przyjmuje do dyskonta weksle od podmiotów prowadzących działalność gospodarczą, posiadających rachunek bieżący w Nordea Bank Polska S.A.
- **Faktoring –** Bank może przyjąć do finansowania faktury wystawione przez przedsiębiorstwo. Na podstawie zawartej z Bankiem umowy faktoringowej przedsiębiorstwo przenosi na Bank swoje wierzytelności, a w zamian otrzymuje natychmiastową zapłatę za towar lub usługę.
- **Gwarancja bankowa** – Bank może gwarantować spłatę kredytów lub innych zobowiązań wynikających z działalności przedsiębiorstwa. Gwarancja jest pisemnym zobowiązaniem Banku do zapłaty beneficjentowi gwarancji kwoty określonej w jej treści i na warunkach w niej zawartych.

Ponadto w ofercie dla przedsiębiorców znajduje się **Poręczenie kredytowe.**

1.6 Leasing

Leasing jest alternatywną w stosunku do kredytu formą finansowania inwestycji. Nordea Finance, spółka powiązana z Nordea Bank Polska S.A. (powiązanie organizacyjne), oferuje swoim Klientom atrakcyjne warunki finansowe leasingu **operacyjnego** (leasingobiorca zalicza w koszty uzyskania przychodów opłaty i czynsze leasingowe i przysługuje mu prawo odkupu wynajmowanego środka trwałego) i **kapitałowego** (leasingobiorca zalicza w koszty uzyskania przychodów amortyzację i część odsetkową czynszów, a przedmiot leasingu zaliczany jest w skład jego majątku).

1.7 Pozostała działalność

Nordea Bank Polska S.A. oferuje szeroki wachlarz produktów i usług w zagranicznym i krajowym obrocie dewizowym, takich jak inkaso czy akredytywa dokumentowa.
Ponadto Bank zajmuje się bankowością inwestycyjną (organizacja emisji papierów dłużnych) oraz prowadzi usługi, w ramach których opracowuje koncepcje pozyskania finansowania inwestycji (corporate finance).

2. Informacje o głównych umowach znaczących dla działalności gospodarczej Nordea Bank Polska S.A., w tym umowach zawartych pomiędzy akcjonariuszami oraz umowach ubezpieczenia, współpracy lub kooperacji

Z uwagi na charakter swojej działalności Bank zawiera znaczące umowy przede wszystkim związane z działalnością operacyjną (głównie umowy kredytowe z Klientami). W 2011 r. o fakcie podpisania takich umów (spełniających kryteria znaczących umów) Bank informował opinię publiczną wysyłając raporty bieżące zgodnie z przepisami o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych.

3. Informacje o zmianach w powiązaniach organizacyjnych lub kapitałowych Nordea Bank Polska S.A. z innymi podmiotami, charakterystyka jednostek z Grupy Kapitałowej Banku oraz kierunki jej rozwoju

Nordea Bank Polska S.A. nie posiada żadnej jednostki podporządkowanej.
Tym samym na dzień 31.12.2011 r. nie tworzy, (jako podmiot dominujący) Grupy Kapitałowej.

4. Inwestycje krajowe i zagraniczne, w tym inwestycje kapitałowe dokonane w ramach Grupy Kapitałowej

W ramach Grupy Bank nie dokonuje inwestycji kapitałowych.

Inwestycje kapitałowe Banku dokonane poza Grupą Kapitałową Nordea Bank AB przedstawia poniższa tabela. Wszystkie inwestycje sfinansowane zostały ze środków własnych Banku.

Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu, przedstawiające prawo kapitału, niedopuszczone do publicznego obrotu

Nazwa spółki	31/12/2011		31/12/2010	
	liczba akcji /udziałów	Wartość nominalna	liczba akcji /udziałów	Wartość nominalna
GIEŁDA PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH w Warszawie S.A.*	7000	246 750,00	7000	343 000,00
Biuro Informacji Kredytowej S.A.	100	106 355,40	100	106 355,40
SWIFT **	11	26 840,00	11	26 840,00

* dla Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. na 31 grudnia 2011 r. zaprezentowano wartość rynkową akcji
** ewidencja prowadzona w EUR

Akcje i udziały mniejszościowe w podmiotach niefinansowych

Nazwa spółki	31/12/2011		31/12/2010	
	liczba akcji /udziałów	Wartość nominalna	liczba akcji /udziałów	Wartość nominalna
Łódzka Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.	0	0,00	1	10 000,00
Międzynarodowa Szkoła Bankowa i Finansów Sp. z o.o.	5	2 500,00	5	2 500,00

5. Opis transakcji z podmiotami powiązanymi

Informacja została ujawniona w Rocznym sprawozdaniu finansowym Banku w nocie 38.

6. Opis wykorzystania przez emitenta wpływów z emisji papierów wartościowych

W okresie od 01.01.2011 r. do 31.12.2011 r. Bank wyemitował certyfikaty depozytowe o łącznej nominalnej wartości 250 000 tys zł, z przeznaczeniem na sfinansowanie bieżącej akcji kredytowej. Cena emisji została ustalona na podstawie stopy WIBOR 3M lub WIBOR 6M, powiększonej o marżę. Na dzień 31.12.2011 r. wartość zobowiązań z tytułu tej emisji wynosiła 248.098 tys. zł

7. Objaśnienie różnic pomiędzy wynikami finansowymi wykazanymi w raporcie rocznym a wcześniej publikowanymi prognozami wyników

Nordea Bank Polska S.A. nie publikował żadnych prognoz dotyczących wyników finansowych Banku.

8. Zarządzanie zasobami finansowymi emitenta, ze szczególnym uwzględnieniem zdolności wywiązywania się z zaciągniętych zobowiązań

Nordea Bank Polska S.A. zarządza zasobami finansowymi zgodnie z wytycznymi i standardami Grupy Nordea oraz regulacjami nadzorczymi. Zgodnie z obowiązującymi procedurami wewnętrznymi Bank monitoruje na bieżąco ryzyko płynności oraz stopy procentowej. Bank posiada odpowiednie umowy z Grupą Nordea gwarantujące zapewnienie finansowania obsługi zobowiązań, w razie wystąpienia takiej konieczności. Nordea Bank Polska S.A. wywiązuje się z na bieżąco z zaciągniętych zobowiązań.

W dniu 15.07.2009r. Bank podpisał umowę kredytową z Nordea Bank Finland Plc na kwotę 600 milionów EUR stanowiącą potencjalne zabezpieczenie jego potrzeb płynnościowych. Na mocy tejże umowy Bank jest uprawniony do ciągnięć transz na okresy od 9 miesięcy do 5 lat, ze spłatami nie później niż do dnia 31.12.2015r., po oprocentowaniu opartym na cenach rynkowych. W dniu 30.11.2009. Bank podpisał aneks – Transfer Notice, na mocy, którego wszelkie prawa i obowiązki zostały przeniesione na Nordea Bank AB (publ). Na dzień 31.12.2011 r. Bank nie uruchomił z tej umowy żadnej transzy.

9. Ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych, w tym inwestycji kapitałowych, w porównaniu do wielkości posiadanych środków, z uwzględnieniem możliwych zmian w strukturze finansowania tej działalności

Działalność kapitałowa Nordea Bank Polska S.A. jest realizowana zgodnie z polityką Grupy Nordea, w skład, której wchodzi szwedzka spółka Nordea Bank AB (publ), będąca dla Banku akcjonariuszem większościowym, posiadającym **55 061 403** akcji Banku, co stanowi **99,21%** kapitału akcyjnego. Polityka ta zakłada m. in. redukcję ryzyka związanego z inwestowaniem w akcje spółek giełdowych. W związku z tym Nordea Bank Polska S.A. w najbliższym okresie nie planuje wzrostu swoich inwestycji kapitałowych, zaś istniejący portfel akcji obejmuje akcje i udziały w spółkach, których obszar działania wspiera działalność bankową – por. cz. B, p. 4. Wartość tego portfela (474 tys. zł) stanowi zaledwie 0,026% kwoty funduszy własnych.

10. Charakterystyka zewnętrznych i wewnętrznych czynników istotnych dla rozwoju emitenta oraz opis perspektyw rozwoju działalności emitenta, co najmniej do końca trwającego roku obrotowego, z uwzględnieniem elementów strategii rynkowej przez niego wypracowanej

Czynniki zewnętrzne

- Ogólna sytuacja polskiej gospodarki pozytywnie wpłynęła na dobre wyniki działalności sektora bankowego. Tempo wzrostu PKB w trzech kolejnych kwartałach 2011 r. przekraczało 4% r/r (Q1: 4,5%, Q2: 4,3%, Q3: 4,2%). Utrzymująca się w październiku i listopadzie wysoka dynamika produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa oraz sprzedaży detalicznej pozwala przypuszczać, że ostatni kwartał powinien przynieść podobny rezultat. Pomyślny jest fakt, że wzrost gospodarczy jest w znacznej mierze wspierany przez popyt wewnętrzny: znaczne rozmiary krajowego rynku konsumpcyjnego oraz inwestycje, a także przez dodatni wpływ eksportu netto (dynamika eksportu jest wyższa, niż dynamika importu). Ale poziom indeksu PMI, charakteryzujący procent przedsiębiorców odnotowujących wzrost zamówień na produkcję, miał w końcówce 2011 r. trend malejący – aż do poziomu 48,8 punktu (7,5 punktu mniej, niż w grudniu 2010 r.), a więc poziom nie obserwowany od kryzysowych miesięcy 2008 roku. Wskazuje to na spowolnienie wzrostu gospodarczego w krajach będących odbiorcami polskiego eksportu, powodujące niższy popyt na polskie towary i usługi. Jednocześnie w roku 2012 finiszować będą inwestycje infrastrukturalne podjęte w związku z pucharem EURO 2012, zaś w roku następnym – inwestycje sektora publicznego (rządowego i samorządowego), realizowane ze wsparciem funduszy unijnych w ramach budżetu 2007-2013
- Sytuacja na rynku pracy nadal pozostaje trudna dla pracobiorców. Stopa bezrobocia osiągnęła w roku 2011 swoje sezonowe maksimum w lutym na poziomie 13,4%, o 0,2 punktu procentowego wyższe w porównaniu z sezonowym maksimum z roku 2010, także osiągniętego w lutym (13,2%). W ciągu miesięcy wiosennych i letnich obniżyła się do 11,8% pozostając na tym poziomie do października, by do końca grudnia wzrosnąć do 12,5% (o 0,1 punktu procentowego wyżej, niż przed rokiem). Wzrost liczby miejsc pracy pozostaje umiarkowany, wobec czego nie obserwuje się presji na wzrost płac: dla przykładu, dynamika wynagrodzeń w sektorze przedsiębiorstw (średnio rocznie 4,9%) była niewiele wyższa od inflacji (4,3%), pozwalając zaledwie na realny wzrost płac o 0,6%.

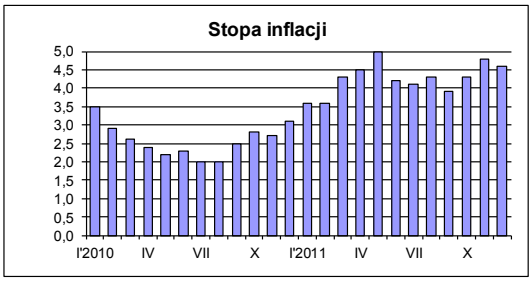

- Stopa inflacji osiągnęła średnio 4,3% w skali całego roku 2011, rosnąc od 3,6% r/r w styczniu i lutym do 5,0% w maju, by po sezonowym obniżeniu do 3,9% we wrześniu ponownie niespodziewanie wzrosnąć do 4,8% w listopadzie. Poziom grudniowy okazał się nieco niższy (4,6%). Tak więc, inflacja znacząco przekracza bezpośredni cel polityki pieniężnej (2,5%±1%), ale zasadnicze przyczyny wzrostu leżą poza polską gospodarką: są to przede wszystkim rosnące ceny żywności, surowców mineralnych, paliw i energii, na które nakładają się dodatkowo efekty deprecjacji złotego względem głównych walut globalnego rynku pieniężnego. Zacieśnianie polityki pieniężnej dla zredukowania inflacji byłoby w tym przypadku nieskuteczne, a zarazem zaszkodziłoby wzrostowi gospodarczemu, którego podtrzymywanie wymaga raczej poluzowania polityki pieniężnej. Przed tą sprzecznością stoją obecnie wszystkie banki centralne. Podstawowa stopa interwencyjna NBP została w pierwszej połowie 2011 r. podwyższona w sumie o 1 punkt procentowy do poziomu 4.50% p.a. (o 25 punktów bazowych w styczniu, a potem o kolejne 25 pb w kwietniu, maju i czerwcu, w ślad za coraz wyższymi wskaźnikami inflacji). W ocenie analityków rynkowych nie powinna nadal rosnąć, a w perspektywie spowolnienia wzrostu gospodarczego należy raczej oczekiwać jej obniżenia, niż dalszego podwyższenia.
- Stopy procentowe polskiego rynku pieniężnego wzrosły na przestrzeni 12 miesięcy 2011 r. w stopniu porównywalnym ze zmianą stóp banku centralnego, choć trzeba stwierdzić, że zasadnicza faza tego wzrostu nastąpiła w pierwszej połowie roku, a częściowo nawet z pewnym wyprzedzeniem jeszcze w ostatnich miesiącach 2010 r. Biorąc za przykład stopę WIBOR 3M, po dość długim okresie stabilizacji pomiędzy kwietniem a październikiem 2010 r. na poziomie 3.81-3,85% można było stwierdzić pierwszą fazę wzrostową do poziomu 3.95% na koniec grudnia 2010 r., wyprzedzającą styczniową podwyżkę stóp o 25 punktów bazowych, potem echo tej styczniowej decyzji oraz kolejne trzy kroki w górę, aż do poziomu 4,69-4,71%, utrzymującego się przez miesiące letnie. Potem ponownie uwidocznił się trend wzrostowy - w sumie niemal o 25 punktów bazowych do końca grudnia (do 4,99%), chociaż stopy banku centralnego nie zmieniały się. Można to interpretować jako wyraz rosnącego zapotrzebowania rynku na środki pieniężne (jego innym wyrazem są coraz wyższe stopy depozytów w ofercie niektórych banków), choć wobec faktu, że oprocentowanie depozytów terminowych przekracza stopy WIBOR, usprawiedliwione staje się pytanie, czy w takim razie stopy rynku pieniężnego stanowią aktualnie właściwą wycenę pieniądza.

  W tym samym czasie stopy procentowe na rynkach głównych walut będących w obrocie międzynarodowym kształtowały się na zdecydowanie niższym poziomie, podlegając różnokierunkowym zmianom. Oprocentowanie na rynku euro rosło do końca października (osiągając poziom 1,53% w przypadku stopy LIBOR EUR 3M), po czym po zmianie na stanowisku szefa Europejskiego Banku Centralnego i po decyzji o obniżeniu stopy bazowej o 25 pb trend uległ zmianie w obliczu pogarszającej się oceny finansów publicznych niektórych krajów strefy euro, spodziewanej recesji gospodarczej i oczekiwanego przeciwdziałania jej przez dalszą obniżkę stóp procentowych. Do końca roku LIBOR EUR 3M obniżył się o 24 pb, do poziomu 1,29%. Oprocentowanie amerykańskiego dolara utrzymywało się na jeszcze niższym poziomie, ale

w przeciwnym trendzie w stosunku do euro: malejącym w pierwszej połowie roku, rosnącym w drugiej. Przykładowo, stopa LIBOR 3M USD obniżyła się z 0,3028% na koniec grudnia 2010 r. do 0,2458% w końcu czerwca, a następnie wzrosła o 34 pb, do poziomu 0,5810% w końcu grudnia 2011 r. Natomiast oprocentowanie szwajcarskiego franka w wyniku zmagań Szwajcarskiego Banku Narodowego z nadmierną aprecjacją franka, zagrażającą efektywności eksportu i dynamice wzrostu gospodarki Szwajcarii, zostało sprowadzone praktycznie do poziomu zerowego: dla porównania, stopa LIBOR 3M CHF obniżyła się z poziomu 0,1700% w grudniu 2010 r. do 0,0050% na koniec sierpnia 2001 r., a do końca grudnia wzrosła jedynie do 0,0517%. Tak więc spadek oprocentowania w znaczącej części kompensuje polskim kredytobiorcom, którzy w swoim czasie zaciągnęli kredyty walutowe, wyższy koszt wymiany walut niezbędnych do spłaty kolejnych rat i odsetek

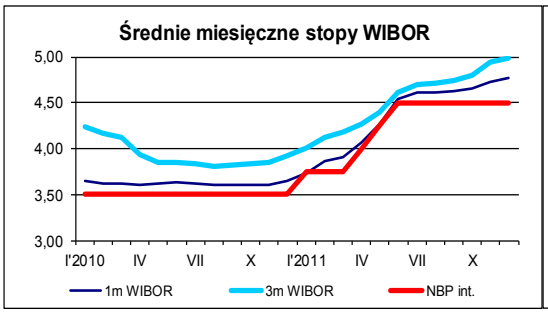

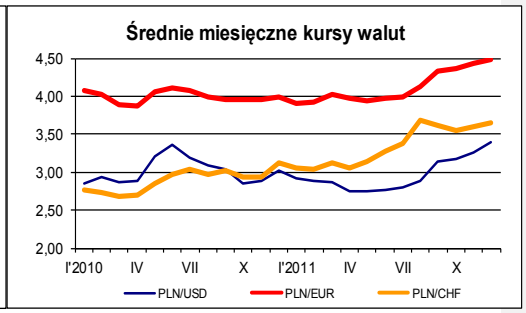

- Po przejściowym wzmocnieniu w okresie styczeń-kwiecień, na przestrzeni 2011 r. polski złoty uległ znaczącemu osłabieniu. Porównując odpowiednie poziomy z końca roku 2011 i końca roku 2010, możemy stwierdzić wzrost kursów wymiany euro o 11,5%, szwajcarskiego franka o 14,8%, zaś amerykańskiego dolara o 15,3%. Taka skala deprecjacji jest spowodowana tym, że międzynarodowe rynki finansowe zaszeregowały Polskę do koszyka krajów „rozwijających się", traktując te kraje jednakowo, bez rozróżnienia specyfiki ich sytuacji makroekonomicznej i stanu finansów publicznych, w związku z czym każde podwyższenie stopnia awersji do ryzyka powoduje odpływ inwestorów z rynku pieniężnego tych krajów, pociągając za sobą wzrost podaży i spadek kursów wyprzedawanych walut. Zyskują natomiast waluty krajów uznawanych za „wolne od ryzyka", czasem nawet – jak w przypadku szwajcarskiego franka – w stopniu niekorzystnym z punktu widzenia gospodarki narodowej (obniżając konkurencyjność cenową eksportu dóbr i usług). Deprecjacja złotego wzmacnia dynamikę wolumenu kredytów denominowanych w walutach obcych (stanowiących około 1/3 całego portfela należności od klientów), powoduje wzrastające ryzyko kursowe i generuje potencjalne problemy ze spłatami takich kredytów. Trzeba jednak przyznać, że kredyty hipoteczne, z których znacząca część została udzielona w CHF i EUR, charakteryzują się najniższym udziałem należności zagrożonych utratą wartości w całej masie kredytów udzielonych gospodarstwom domowym i przedsiębiorstwom.
- Wobec relatywnie dobrej ogólnej sytuacji makroekonomicznej, polski rynek produktów bankowych zwiększył swa skalę działania z dwucyfrową dynamiką: wstępne dane o podaży pieniądza opublikowane za grudzień 2011 r. pokazują ogólny wzrost depozytów o 11,7%, zaś kredytów

o 14,7%. Gospodarstwa domowe charakteryzują się nieco szybszym wzrostem depozytów, niż kredytów (odpowiednio +13,4% i +12,0%). Dodatni wpływ deprecjacji złotego na wolumen kredytów walutowych spotkał się tu już z wpływem regulacji ostrożnościowych nadzoru finansowego, które znacząco zredukowały możliwości angażowania się banków w kredyty denominowane w walutach obcych. Natomiast w segmencie przedsiębiorstw depozyty zwiększyły się o 12,1%, zaś kredyty aż o 19,1%. Natomiast w sektorze rządowym i samorządowym polityka oszczędnego gospodarowania środkami budżetu znacząco redukuje możliwosci powstawania depozytów (depozyty jednostek samorzadowych wzrosły o 7,9%, natomiast depozyty fundszy ubezpieczeń społecznych stanowią zaledwie 30% wolumenu sprzed roku), zaś wysokie potrzeby związane z koniecznością zapewnienia własnego wkładu na inwestycje finansowane ze środków UE odpowiadają w znacznej mierze za wzrost wolumenu kredytów w tym segmencie o 23,1%. Relatywnie dobra sytuacja finansowa przedsiębiorstw umozliwiła pewną poprawę jakości należności od tego sektora: pomiędzy listopadem 2010 r. a listopadem 2011 r. udział należności z utratą wartości obniżył się tu z 12,3% do 10,2%. Pogorszyła się jednak jakość należności od gospodarstw domowych: skala nie wydaje się znacząca w przypadku ogółu należności (wzrost z poziomu 7,2% do 7,4%), ale w przypadku kredytów mieszkaniowych mamy do czynienia ze wzrostem od 1,82% do 2,29%, zaś w przypadku kredytów konsumpcyjnych z 17,24% do 18,18%.

Czynniki wewnętrzne

1. Zarząd ocenia, że realizowane działania istotnie przyczyniają się do wzrostu skali aktywności Banku, co powinno się przełożyć na ciągłą poprawę uzyskiwanych wyników ekonomicznych - obecnie i w najbliższej przyszłości:

a) Silniejsza pozycja na rynku

Bank należy do grona 15 największych podmiotów oferujących produkty i usługi bankowe na polskim rynku. Dysponuje siecią 24 Oddziałów/Centrów Doradczych, 11 Oddziałów, 1 Punkt Kasowy i 17 Punktów Obsługi Bankowej, działających we wszystkich głównych miastach Polski, oraz siecią 141 nowoczesnych placówek bankowych (PB) uruchamianych od sierpnia 2007 r. w ramach projektu TURBO, podporządkowanych Centrum Bankowości Detalicznej, funkcjonującemu na prawach wyodrębnionego oddziału Banku. Cała sieć liczy 194 placówki (por. poniższy wykaz), a uwzględniając Centrum Bankowości Korporacyjnej w Katowicach oraz Oddział Internetowy, zawiera 196 placówek, zaś jej geograficzny zasięg pozwala na obsługę klientów w całej Polsce.

Wykaz placówek Nordea Bank Polska S.A. na dzień 31.12.2011 r. - w podziale na regiony (CBD -Centrum Bankowości Detalicznej; PB - Placówka Bankowa; POB - Punkt Obsługi Bankowej, PK – Punkt Kasowy):

REGION POMORSKI

1. Oddziały/Centra Doradcze: Gdynia (3), Gdańsk (2), Elbląg, Olsztyn, Rumia, Starogard Gdański, Tczew, Żukowo
2. Oddział Internetowy w Gdańsku
3. POB: Gdynia
4. CBD – 23 PB (Gdańsk – 11, Gdynia – 5, Olsztyn – 2, Elbląg, Pruszcz Gdański, Słupsk, Sopot, Wejherowo)
5. PK - Gdańsk

REGION CENTRALNY

1. Oddziały/Centra Doradcze: Łódź (3), Bełchatów, Kielce, Pabianice
2. POB: Łódź (2), Kielce, Piotrków Trybunalski, Zgierz
3. CBD – 6 PB (Łódź – 4, Kielce - 2)

REGION WIELKOPOLSKI

1. Oddziały/Centra Doradcze: Poznań (2), Bydgoszcz
2. POB: Bydgoszcz, Poznań
3. CBD – 19 PB (Poznań – 12, Toruń – 3, Bydgoszcz – 2, Kalisz, Swarzędz)

REGION ZACHODNI

1. Szczecin: Oddział/Centrum Doradcze
2. POB: Gorzów Wielkopolski
3. CBD – 8 PB (Szczecin – 4, Koszalin, Police, Stargard Szczeciński, Zielona Góra)

REGION ŚLĄSKO-MAŁOPOLSKI

1. Oddziały/Centra Doradcze: Kraków (2), Katowice (2)
2. POB: Gliwice, Katowice
3. CBD – 27 PB (Kraków – 12, Katowice – 3, Częstochowa – 2, Rzeszów – 2, Bielsko-Biała, Chorzów, Gliwice, Nowy Sącz, Rybnik, Sosnowiec, Tarnów, Tychy)

REGION DOLNOŚLĄSKI

1. Wrocław: 2 Oddziały/Centra Doradcze, POB
2. CBD – 12 PB (Wrocław – 9, Legnica, Lubin, Opole)

REGION MAZOWIECKI (Warszawa)

1. Oddziały/Centra Doradcze i Oddziały – 7
2. POB – Warszawa (4), Piaseczno
3. CBD – 34 PB

REGION WSCHODNI

1. Oddział w Lublinie
2. CBD – 12 PB (Białystok (2), Grodzisk Maz., Legionowo, Lublin, Łomianki, Nowy Dwór Maz., Otwock, Płock, Pruszków, Radom, Wołomin)

b) Szeroka oferta produktów i usług

W swej ofercie produktowej Bank zawarł tradycyjne produkty i usługi, których sprzedaż jest wspierana konkurencyjną (szczególnie w okresie ostatniego kwartału) polityką w zakresie stóp procentowych i stawek prowizyjnych oraz promowaniem długotrwałych relacji z klientem. Szeroko rozwinięta jest także oferta w zakresie produktów „bankassurance", jednostek TFI (w tym dystrybucja własnych funduszy Grupy Nordea – aczkolwiek w ostatnim okresie zapotrzebowanie na te produkty spadło w ślad za stratami wynikającymi z inwestycji na rynku kapitałowym) oraz nowe produkty bankowości elektronicznej (więcej informacji na ten temat zaprezentowano w p. 1 część B). Wychodzenie naprzeciw oczekiwaniom klientów, wspierane badaniami satysfakcji klientów oraz skutecznymi kampaniami marketingowymi to niewątpliwie podstawowe źródła sukcesów w zwiększaniu skali działalności.

2. Współpraca z Akcjonariuszem Większościowym - Nordea Bank AB (publ)

Nordea Bank AB (publ) jest międzynarodową instytucją finansową należącą do Grupy Nordea. Nordea to największa grupa finansowa w regionie Skandynawii i Morza Bałtyckiego – jej wartość aktywów osiąga kwotę 671 mld EUR (na dzień 30.09.2011 r.). Nordea posiada silną pozycję na rynku usług bankowych, obsługując około połowy skandynawskich gospodarstw domowych. Łączna liczba klientów wynosi 10 mln (osób fizycznych i klientów korporacyjnych), z czego 60% to e-klienci, gdyż Nordea jest liderem bankowości internetowej i operacji *e-commerce*. Obsługa klientów dokonywana jest za pośrednictwem 33,8 tys. pracowników w około 1 300 placówkach bankowych, jak również z wykorzystaniem wysoko rozwiniętych usług telefonicznych i internetowych. Nordea jest również liderem w usługach typu *asset management* na skandynawskich rynkach finansowych.

Pierwszą inwestycją Nordea w Polsce był zakup akcji Banku Komunalnego w Gdyni S.A. oraz BWP-Unibank S.A. w Gdańsku (1999-2001). Połączenie z łódzkim LG Petro Bank S.A. zrealizowane w 2003 r. znacząco podniosło rangę Nordea BP S.A. w strukturach Grupy Kapitałowej Nordea.

Na dzień 31 grudnia 2011 r. inwestycje Grupy Nordea na rynku polskim obejmują:

- 99,21% udziału w kapitale Nordea Bank Polska S.A.,
- 100 % udziału w kapitale Nordea Polska Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A.,
- 100 % udziału w kapitale Nordea Finance Polska S.A.,
- 100% udziału w kapitale Nordea Powszechne Towarzystwo Emerytalne S.A.

Strategia i rozwój Nordea Bank Polska S.A.

Perspektywy rozwoju Nordea Bank Polska S.A. są ściśle związane z polityką Grupy Nordea w stosunku do rynków krajów nadbałtyckich i Polski. Grupa Nordea postrzega te kraje, jako naturalną strefę ekspansji. Strategicznym celem Grupy Nordea jest rozszerzenie obecności w tym regionie. W Polsce Grupa Nordea zamierza realizować te strategię w obszarze bankowości i ubezpieczeń, działając za pośrednictwem Nordea Bank Polska S.A., towarzystwa ubezpieczeniowego Nordea Życie, funduszu emerytalnego PTE Nordea oraz firmy leasingowej Nordea Finance Polska S.A., dążąc do osiągnięcia dominującej pozycji w sektorze klientów nordyckich oraz czołowej pozycji w innych wybranych segmentach rynku.

Długookresowe cele Grupy Nordea dla rynku polskiego obejmują:

- osiągnięcie statusu istotnego gracza i osiągnięcie najwyższego wzrostu i rentowności w strategicznych segmentach rynku:
  - firmy skandynawskie i międzynarodowe,
  - najlepsze firmy lokalne,
  - gminy i jednostki samorządu terytorialnego,
  - pracownicy klientów korporacyjnych,
  - klienci indywidualni o wysokich dochodach,
  - klienci indywidualni wybierający takie produkty jak kredyty mieszkaniowe, karty, usługi finansowe;
- posiadanie szerokiej i innowacyjnej sieci dystrybucji za pośrednictwem wielu kanałów, przy wysokim wykorzystaniu usług internetowych:
  - optymalna liczba centrów doradczych, oddziałów i punktów sprzedaży
  - sieć agentów i pośredników,
  - E-Banking,
  - centra kontaktowe,
  - karty, w tym karty typu *co-branded,*
  - sieć bankomatów, opcja *cash back;*
- Nowoczesną i ujednoliconą ofertę produktów przy standardowej i skutecznie wdrożonej koncepcji klienta w Grupie Nordea;
- niskie koszty stałe, z relacją kosztów do przychodów poniżej 50%..

11. Zmiany w podstawowych zasadach zarządzania spółką emitenta i jego grupą kapitałową

W roku obrotowym 2011 nie nastąpiły zmiany w podstawowych zasadach zarządzania Bankiem. Nordea Bank Polska S.A. działa w strukturze rozproszonej terytorialnie, zarządzanej w oparciu o trzy centra biznesowe w Trójmieście, Łodzi i Warszawie. Decyzja o zlokalizowaniu prawnej siedziby

Nordea Bank Polska S.A. w Gdyni jest spójna z koncepcją rozwoju biznesu Grupy Nordea na obszarze wokół Morza Bałtyckiego. Komórki organizacyjne w Trójmieście są odpowiedzialne za bankowość korporacyjną, obsługę sektora publicznego, rozwój produktów i usług bankowych oraz za obsługę władz Banku. W Łodzi prowadzona jest działalność operacyjna, scentralizowane administrowanie kredytami, działalność na rzecz rozwoju produktów hipotecznych i narzędzi informatycznych, jak również szkolenia osób zatrudnianych w Banku w ramach realizowanego programu rozwoju sieci detalicznej. Natomiast w gestii ośrodka w Warszawie pozostają kontakty z głównymi klientami korporacyjnymi, w tym szczególnie z klientami skandynawskimi – dzięki działającemu w stolicy Departamentowi Bankowości Skandynawskiej, oraz scentralizowane zarządzanie nowo powstającymi placówkami bankowymi poprzez Centrum Bankowości Detalicznej. Dzięki podziałowi na trzy równorzędne wyspecjalizowane centra, zarządzanie Bankiem jest bardziej efektywne.

12. Umowy zawarte między emitentem a osobami zarządzającymi, przewidujące rekompensatę w przypadku ich rezygnacji lub zwolnienia z zajmowanego stanowiska bez ważnej przyczyny lub gdy ich odwołanie lub zwolnienie następuje z powodu połączenia emitenta przez przejęcie

Z polskimi osobami zarządzającymi Bank ma podpisane umowy o zakazie konkurencji, które przewidują odszkodowania.
Umowy stanowią o odszkodowaniu po ustaniu zatrudnienia.
Odszkodowanie ma charakter wyłącznie pieniężny. Kwota wypłacana danej osobie jest zróżnicowana i uzależniona od szeregu czynników, w zależności od rangi danej osoby w strukturze zarządu. Kwota odszkodowania ma być wypłacana po ustaniu zatrudnienia przez okres od 6-ciu do 12-u miesięcy.

13. Informacje o łącznej liczbie i wartości nominalnej wszystkich akcji emitenta oraz akcji i udziałów w jednostkach grupy kapitałowej emitenta, będących w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących (dla każdej osoby oddzielnie)

Łączna liczba akcji Nordea Bank Polska S.A. na dzień 31.12.2011 r. wynosi 55.498.700 szt. o wartości nominalnej 5,00 zł każda akcja.

Na podstawie informacji posiadanych przez emitenta, liczba akcji Nordea Bank Polska S.A. będących w posiadaniu osób nadzorujących i zarządzających Spółką (dla każdej osoby oddzielnie) przedstawia się następująco:

Lp.	Imię i Nazwisko	Stanowisko	Ilość posiadanych akcji Nordea BP S.A. 31/12/2011
1.	Wojciech Rybowski	Przewodniczący Rady Nadzorczej Banku	**1**
2.	Thomas Neckmar	Wiceprzewodniczący RN do dn.05/09/2011r.	**0**
3.	Ossi Leikola	Wiceprzewodniczący RN od dn. 08/09/2011r.	**0**
4.	Emilia Osewska-Mądry	Członek Rady Nadzorczej Banku	**0**
5.	Maciej Dobrzyniecki	Członek Rady Nadzorczej Banku	**100**
6.	Marek Głuchowski	Członek Rady Nadzorczej Banku	**0**
7.	Esa Tuomi	Członek Rady Nadzorczej Banku	**0**
8.	Rauno Päivinen	Członek Rady Nadzorczej Banku	**0**
9.	Henrik Bernhard Winther	Członek Rady Nadzorczej Banku	**0**
10.	Eugeniusz Kwiatkowski	Członek Rady Nadzorczej Banku	**0**
11.	Jacek Wańkowicz	Członek Rady Nadzorczej Banku	**0**
12.	Asbjorn Hoyheim	Członek Rady Nadzorczej Banku	**0**
13.	Włodzimierz Kiciński	Prezes Zarządu Banku do dn. 10/11/2011 r.	**0**
14.	Sławomir Żygowski	I Wiceprezes Zarządu Banku – Z-ca Prezesa Zarządu	**0**
15.	Agnieszka Domaradzka	Wiceprezes Zarządu Banku	**0**
16.	Jacek Kalisz	Wiceprezes Zarządu Banku	**0**
17.	Tomasz Misiak	Wiceprezes Zarządu Banku	**0**
18.	Bohdan Tillack	Wiceprezes Zarządu Banku	**0**

Skład Rady Banku i Zarządu Banku na dzień 31/12/2011 r.

Na dzień 31.12.2011r. Nordea Bank Polska S.A. nie posiada żadnej jednostki podporządkowanej i tym samym nie tworzy Grupy Kapitałowej.

14. Informacje o łącznej wartości wynagrodzeń, nagród lub korzyści oraz świadczeń dodatkowych, wypłaconych lub należnych, odrębnie dla każdej z osób zarządzających i nadzorujących emitenta

Wynagrodzenia, nagrody lub korzyści wypłacone lub należne osobom zarządzającym i nadzorującym prezentowane dla każdej osoby oddzielnie (w tys. zł):

Zarząd Banku:

Lp.	Imię i Nazwisko	Stanowisko	Od 01/01/2011 do 31/12/2011	Od 01/01/2010 do 31/12/2010
1.	Włodzimierz Kiciński	Prezes Zarządu	6 838,5	1 564,9
2.	Sławomir Żygowski	I Wiceprezes Zarządu	976,8	918,9
3.	Jacek Kalisz	Wiceprezes Zarządu	1 205,2	1 075,5
4.	Bohdan Tillack	Wiceprezes Zarządu	634,1	556,0
5.	Tomasz Misiak	Wiceprezes Zarządu	786,4	692,0
6.	Agnieszka Domaradzka	Wiceprezes Zarządu	738,0	757,7
Razem			**11 179,0**	**5 565,0**

Rada Nadzorcza Banku:

Lp.	Imię i Nazwisko	Stanowisko	Od 01/01/2011 do 31/12/2011	Do 01/01/2010 do 31/12/2010
1.	Wojciech Rybowski	Przewodniczący Rady	137,0	120,0
2.	Emilia Osewska-Mądry	Członek Rady	57,9	54,0
3.	Maciej Dobrzyniecki	Członek Rady	57,9	54,0
4.	Eugeniusz Kwiatkowski	Członek Rady	57,9	54,0
5.	Jacek Wańkowicz	Członek Rady	57,9	54,0
6.	Marek Głuchowski	Członek Rady	57,9	54,0
Razem			**426,5**	**390,0**

Pozostali członkowie Rady Nadzorczej nie pobierali wynagrodzenia z tytułu pełnionej funkcji.

Jako łączną kwotę wypłaconych lub należnych wynagrodzeń, nagród lub korzyści podano wartość brutto wynagrodzeń wypłaconych, bonusów i świadczeń dodatkowych w danym roku obrotowym.

Wynagrodzenia, nagrody lub korzyści wypłacone lub należne osobom zarządzającym i nadzorującym prezentowane łącznie - dla każdej grupy osobno, zostały zaprezentowane w nocie 38 Sprawozdania Finansowego.

15. Informacje o znanych emitentowi umowach, w wyniku, których mogą w przyszłości nastąpić zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy

Nie są znane emitentowi umowy, w wyniku, których mogą w przyszłości nastąpić zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez akcjonariuszy m.in. przez akcjonariusza większościowego Banku – Nordea Bank AB (publ). Jednak intencją Partnera Strategicznego jest realizacja, za pośrednictwem Banku, długookresowej strategii ekspansji działalności bankowej w Polsce.

16. Informacje o systemie kontroli programów akcji pracowniczych

Szczegóły z zakresu programu akcji pracowniczych zostały zaprezentowane w nocie 39 Rocznego Sprawozdania Finansowego Banku.

17. Informacje o źródłach finansowania działalności operacyjnej Banku, z wyszczególnieniem udziału poszczególnych czynności bankowych w finansowaniu działalności banku ogółem, z uwzględnieniem struktury terytorialnej

Podstawowymi źródłami finansowania działalności Banku na dzień 31.12.2011 r. były:

- kapitały własne,
- środki pozyskane na rynku międzybankowym (w tym od Grupy Nordea),
- depozyty klientów.

Bliższe informacje o udziale wyżej wymienionych komponentów środków własnych i zobowiązań w sumie bilansowej zawarto w pkt. 4 części A.

Struktura geograficzna (terytorialna) pozyskanych depozytów i udzielonych kredytów wg stanu na 31.12.2011 r. została zamieszczona w poniższej tabeli:

Wyszczególnienie	Depozyty z wył. zobowiązań wobec banków		Kredyty brutto z wył. należności od banków	
	w tys. zł	**w %**	**w tys. zł**	**w %**
Centrala	**6 086 776**	***45,98***	**9 237 114**	***33,38***
Mazowieckie	2 384 489	*18,01*	6 526 644	*23,58*
Pomorskie	1 333 744	*10,08*	2 506 226	*9,06*
Łódzkie	1 039 150	*7,85*	1 080 576	*3,90*
Wielkopolskie	403 697	*3,05*	1 633 306	*5,90*
Dolnośląskie	401 375	*3,03*	1 729 981	*6,25*
Małopolskie	331 965	*2,51*	1 456 352	*5,26*
Warmińsko-Mazurskie	297 766	*2,25*	536 588	*1,94*
Kujawsko-Pomorskie	262 562	*1,98*	774 515	*2,80*
Zachodniopomorskie	235 654	*1,78*	730 047	*2,64*
Lubelskie	182 305	*1,38*	258 943	*0,94*
Śląskie	139 921	*1,06*	818 592	*2,96*
Świętokrzyskie	84 854	*0,64*	170 263	*0,62*
Lubuskie	21 558	*0,16*	57 025	*0,21*
Podlaskie	16 866	*0,13*	66 148	*0,24*
Opolskie	9 296	*0,07*	81 424	*0,29*
Podkarpackie	5 287	*0,04*	10 943	*0,04*
Razem	**13 237 265**	***100,0***	**27 674 685**	***100,0***

Uwaga: Powyższe dane nie obejmują odsetek i innych należności lub zobowiązań

W przypadku operacji z klientami depozyty składane w złotych z 33% nadwyżką finansują kredyty w walucie krajowej (nadwyżka znajduje zagospodarowanie m.in. w postaci portfela papierów wartościowych Skarbu Państwa i NBP), natomiast popyt klientów na kredyty denominowane w walutach obcych tylko w 7% znajduje pokrycie w wolumenie depozytów walutowych. Konieczne jest, więc zewnętrzne finansowanie walutowej akcji kredytowej przy użyciu środków z Grupy Nordea. ponieważ dynamika kredytów (+33%) była nieco niższa od tempa wzrostu depozytów (+40%), poprawił się stopień pokrycia akcji kredytowej depozytami (bez odsetek): z 45,4% na koniec roku 2010 do 47,8% w grudniu 2011 r.

Źródła finansowania i kierunki ich wykorzystania:

Wyszczególnienie *)	**31/12/2011**	**31/12/2010**
Depozyty bez rynku międzybankowego	13 291 863	9 460 672
Depozyty międzybankowe	18 834 996	12 566 105
Zobowiązania łącznie	**32 126 859**	**22 026 777**
Kredyty bez rynku międzybankowego	27 734 761	20 813 033
Rynek międzybankowy	283 229	839 607
Należności brutto łącznie	**28 017 990**	**21 652 640**

*) *Dane w tys. zł, z odsetkami.*

Struktura walutowa należności i zobowiązań*

mln zł	Ogółem	złotowe	%	walutowe	%
Należności **	**28 018**	**8 986**	**32,1%**	**19 032**	**67,9%**
- banki	283	46	*16,2%*	237	*83,8%*
- klienci	27 735	8 940	*32,2%*	18 794	*67,8%*
Zobowiązania	**32 127**	**12 253**	**38,1%**	**19 874**	**61,9%**
- banki	18 835	313	*1,7%*	18 522	*98,3%*
- klienci	13 292	11 940	*89,8%*	1 352	*10,2%*
Relacja zobowiązania / należności (tylko klienci)	47,9%	133,6%	*X*	7,2%	*X*

** Dane netto, z odsetkami*
*** Wartości nie uwzględniają odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości*

18. Informacje o liczbie i wartości wystawionych przez Bank tytułów egzekucyjnych i wartości zabezpieczeń, ustanowionych na rachunkach lub majątku kredytobiorców

W 2011 roku Nordea Bank Polska S.A. wystawił 247 (2010: 273) bankowych tytułów egzekucyjnych (BTE) o łącznej wartości 36 506 tys. zł (2010: 36 506 tys. zł).
Wartość zabezpieczeń ustanowionych na rachunkach lub aktywach kredytobiorców:
- zgodnie z treścią umowy ustanawiającej zabezpieczenie – 29 421 tys. zł (2010: 17 590 tys. zł),
- zgodnie z wartością dla Banku w dacie wystawienia BTE – 20 170 tys. zł (2010: 12 168 tys. zł).

19. Informacje o istotnych umowach pomiędzy Bankiem a bankiem centralnym lub organami nadzoru

W 2011 roku nadal obowiązują standardowe umowy, umożliwiające prowadzenie działalności bankowej tj.:

- Umowa rachunku bankowego pomiędzy NBP a Nordea Bank Polska S.A. określająca zasady prowadzenia rachunku bieżącego Banku przez Centralę NBP,
- Umowa dotycząca wykorzystania poczty elektronicznej do przekazywania informacji pomiędzy NBP a Bankiem,
- Umowa dotycząca współpracy w zakresie wymiany informacji w systemie MIG Bankowy Rejestr pomiędzy ZBP a Bankiem,
- Umowa z NBP określająca warunki otwierania i prowadzenia rachunku RTGS w systemie SORBNET EURO,
- Umowa ze Związkiem Banków Polskich w sprawie zasad uczestnictwa w Systemie Analiz i Monitorowania Obrotu Nieruchomościami AMRON,
- Porozumienie ze Związkiem Banków Polskich w sprawie zasad i warunków wymiany pomiędzy bankami informacji o udzielonych kredytach mieszkaniowych w ramach Systemu Analiz Rynku Finansowania Nieruchomości „SARFiN".

20. Informacje o zaciągniętych kredytach, umowach pożyczek, poręczeń i gwarancji, nie dotyczących działalności operacyjnej Banku, o wszystkich zobowiązaniach umownych wynikających z emitowanych dłużnych papierów wartościowych lub instrumentów finansowych, umowach o submisje oraz gwarancjach udzielonych podmiotom od niego zależnym.

Na dzień 31.12.2011 r. nie występują zaciągnięte kredyty, umowy pożyczki, jak i znaczące poręczenia i gwarancje nie dotyczące działalności operacyjnej Banku.

Na dzień bilansowy 31.12.2011 r. występują zobowiązania Banku z tytułu gwarancji emisji obligacji komunalnych emitowanych za pośrednictwem Banku udzielone jednostkom samorządu terytorialnego w wysokości 40 480 tys. zł., co prezentuje poniższa tabela:

Nazwa Emitenta	Rodzaj papierów wartościowych	Kwota	Powiązania	Skierowanie do publicznego obrotu
Gmina Swarzędz	obligacje	10.000.000,- PLN	Brak	Nie
Gmina Daleszyce	obligacje	9.400.000,- PLN	Brak	Nie
Miasto Mysłowice	obligacje	6.300.000,- PLN	Brak	Nie
Miasto Kowary	obligacje	6.000.000,- PLN	Brak	Nie
Miasto Prabuty	obligacje	3.600.000,- PLN	Brak	Nie
Powiat Świecie	obligacje	3.000.000,- PLN	Brak	Nie
Miasto Braniewo	obligacje	1.280.000,- PLN	Brak	Nie
Gmina Sadlinki	obligacje	900.000,- PLN	Brak	Nie

Na dzień bilansowy 31.12.2011 r. występują zobowiązania Banku z tytułu gwarancji emisji obligacji korporacyjnych emitowanych za pośrednictwem Banku w wysokości 764 878 tys. zł., co prezentuje poniższa tabela:

Nazwa Emitenta	Rodzaj papierów wartościowych	Kwota	Powiązania	Skierowanie do publicznego obrotu
PGNiG	obligacje	326.000.000,- PLN	Brak	Nie
Przedsiębiorstwo Państwowe Porty Lotnicze	obligacje	200.000.000,- PLN	Brak	Nie
Port Lotniczy Gdańsk	obligacje	92.600.000,- PLN	Brak	Nie
ENERGA OPERATOR	obligacje	55.000.000,- PLN	Brak	Nie
PGE	obligacje	30.800.000,- PLN	Brak	Nie
TAURON	obligacje	24.970.000,- PLN	Brak	Nie
ARM SIEDLCE	obligacje	20.608.000,- PLN	Brak	Nie
Szpital Wrzesnia sp. z o.o.	obligacje	12.400.000,- PLN	Brak	Nie
Szpital Jarocin Sp. z o.o.	obligacje	2.500.000,- PLN	Brak	Nie

Zobowiązania z tytułu emisji obligacji

Zgodnie ze stanem na dzień 31 grudnia 2011 r. Bank nie posiada zobowiązania z tytułu emisji obligacji własnych.

21. Opis współpracy z międzynarodowymi instytucjami finansowymi.

Nordea Bank Polska S.A. należy do największej skandynawskiej grupy finansowej Nordea. Bank, poprzez system SWIFT ma zapewnioną łączność z ponad 1 tys. banków i instytucji finansowych na świecie. Bank posiada status uczestnika bezpośredniego w polskich systemach clearingowych oraz systemach TARGET 2 i SEPA. Ponadto Nordea Bank Polska SA jest uczestnikiem pośrednim w systemach STEP2/EBA.

Przez ostatnich kilka lat liczba rachunków Loro otwieranych w Banku przez banki zagraniczne i krajowe stale rośnie. Szczególnie wzrost ten jest widoczny jeśli chodzi o banki z obszaru Emerging Markets. Bank należy do czołówki banków polskich pod względem liczby rozliczanych płatności zagranicznych przesyłanych na rzecz polskich beneficjentów.

W roku 2011 trwały prace przygotowujące Bank do wdrożenia Payment Service Directive. W Polsce jej wejście było znacznie opóźnione – zaczęła obowiązywać 24 października 2011r. Wdrożenie w Banku dyrektywy w całości nastąpi po upływie ustawowego rocznego okresu przejściowego. Celem Dyrektywy jest ujednolicenie pod względem przejrzystości opłat i łatwości dokonywania transakcji przelewów krajowych i zagranicznych.

Jednym z istotnych obszarów współpracy Nordea Bank Polska SA z zagranicznymi i krajowymi bankami jest wymiana walutowa oraz FX sharing. W roku 2011 Bank podpisał kilka nowych umów dotyczących tej współpracy.

Nordea Bank Polska SA współpracuje również z wieloma krajowymi i międzynarodowymi nie bankowymi instytucjami finansowymi, takimi jak towarzystwa ubezpieczeniowe, firmy brokerskie, biura maklerskie, firmy rozliczeniowe itp.

W 2011 r. Bank rozbudował istniejące schematy produktów wspierających zarządzanie środkami finansowymi z dotychczasowymi klientami finansowymi oraz podjął się obsługi nowych podmiotów krajowych i międzynarodowych z wykorzystaniem szerokiej gamy produktów rozliczeniowych. Ponadto Bank prowadzi z powyższymi instytucjami współpracę w zakresie produktów lokacyjnych, skarbowych i zabezpieczających ryzyka.

22. Określenie przeciętnej podstawowej stopy procentowej stosowanej w Banku dla depozytów i kredytów w poszczególnych kwartałach 2011 r.

Dla większości produktów kredytowych Bank stosuje indeksowane stopy procentowe oparte na stopach polskiego i międzynarodowego rynku pieniężnego, aktualizowane co 3 lub 6 miesięcy. Oprocentowanie produktów depozytowych wobec ich relatywnie krótkiego horyzontu czasowego także nadąża za tendencjami obserwowanymi na rynku. Stopy procentowe na globalnych rynkach pieniężnych utrzymywały się przez cały rok 2011 na stosunkowo niskim poziomie, ukształtowanym w wyniku przeciwdziałania skutkom globalnego kryzysu finansowego (dotyczy to zwłaszcza amerykańskiego dolara i szwajcarskiego franka). W drugiej połowie roku o dalszej obniżce zadecydował także Europejski Bank Centralny. Czasowo uwidaczniają się także trendy zwyżkowe, spowodowane przez wzrost marży z tytułu ryzyka, wynikającej z trudnej sytuacji finansów publicznych szeregu krajów – zwłaszcza strefy euro. W efekcie, średnia stopa LIBOR EUR 3M przez trzy kwartały 2011 r. wzrosła o 55 punktów bazowych, natomiast w 4. kwartale obniżyła się o 8 punktów, co ostatecznie daje roczny przyrost o 47 punktów bazowych, stopa LIBOR USD 3M wzrosła o 19 punktów, natomiast szczególnie istotne dla polskich kredytobiorców oprocentowanie franka szwajcarskiego obniżyło się do niezwykle niskiego poziomu, nie przekraczającego 0,05%. Na polskim rynku pieniężnym widoczny był wzrost w pierwszej połowie roku, spowolniony w 3. i 4. kwartale, wynikający nie tyle z działań Rady Polityki Pieniężnej, co raczej ze zwiększonej awersji do ryzyka. Średnie stopy 3-miesięczne WIBOR i LIBOR (dla EUR, USD i CHF) w IV kwartale 2010 r. i kolejnych kwartałach 2011 r. przedstawia poniższa tabela:

	Q4 2010	Q1 2011	Q2 2011	Q3 2011	Q4 2011	Zmiana (punkty bazowe) Q4'10 - Q4'11
3M WIBOR	3,87%	4,10%	4,43%	4,72%	4,91%	104
3M LIBOR EUR	0,96%	1,04%	1,36%	1,51%	1,43%	47
USD	0,29%	0,31%	0,26%	0,30%	0,48%	19
CHF	0,17%	0,17%	0,18%	0,08%	0,04%	(13)

Oprocentowanie w Banku podążało za tymi zmianami, o czym świadczy wzrost oprocentowania produktów złotowych (niemal identyczny w przypadku zarówno kredytów jak i depozytów), oraz depozytów walutowych, złożonych głównie w euro. Natomiast w przypadku kredytów walutowych wzrost stóp procentowych euro, obserwowany do października, został skompensowany spadkiem oprocentowania franka szwajcarskiego. Ilustruje to poniższa tabela, w której przedstawione zostały przeciętne stopy oprocentowania kredytów i depozytów, obliczone, jako relacja zrealizowanych przychodów i kosztów odsetkowych do średnich miesięcznych wolumenów akcji kredytowej brutto oraz akcji depozytowej (bez uwzględnienia lokat międzybankowych).

Przeciętne oprocentowanie w kwartale	Q4 2010	Q1 2011	Q2 2011	Q3 2011	Q4 2011	Zmiana (punkty bazowe) Q4'10 - Q4'11
Kredyty ogółem	**3,41%**	**3,47%**	**3,54%**	**3,58%**	**3,51%**	**10**
złotowe	5,39%	5,49%	5,80%	6,21%	6,39%	100
walutowe	2,42%	2,45%	2,51%	2,50%	2,43%	1
Depozyty ogółem	**2,66%**	**2,70%**	**2,91%**	**3,27%**	**3,59%**	**93**
złotowe	3,00%	3,06%	3,27%	3,65%	4,00%	100
walutowe	0,39%	0,40%	0,56%	0,57%	0,54%	15
- w tym środki bieżące	**1,32%**	**1,39%**	**1,54%**	**1,76%**	**1,68%**	**36**
złotowe	1,58%	1,68%	1,84%	2,10%	2,05%	47
walutowe	0,20%	0,24%	0,31%	0,28%	0,23%	3
depozyty terminowe	**3,77%**	**3,83%**	**4,01%**	**4,41%**	**4,77%**	**100**
złotowe	4,01%	4,07%	4,28%	4,68%	5,02%	101
walutowe	0,79%	0,80%	1,03%	1,11%	1,15%	36
Spread kredyty-depozyty						
- złotowe	2,40%	2,43%	2,53%	2,56%	2,39%	(1)
- walutowe	2,03%	2,04%	1,95%	1,93%	1,89%	(14)

Efektem tych zmian był początkowo wzrost marży na produktach w walucie krajowej, obserwowany przez trzy kwartały 2011 r. i powstrzymany przez zwiększony koszt pozyskania depozytów terminowych w czwartym kwartale, któremu towarzyszy obniżanie się marży odsetkowej na produktach walutowych (co Bank stara się kompensować spreadem na wymianie walut).

23. Struktura geograficzna i sektorowa posiadanych depozytów

Zobowiązania z tytułu przyjętych depozytów klientów (z wyłączeniem środków z banków, odsetek i innych zobowiązań) w Nordea Bank Polska S.A. na dzień 31.12.2011 r. osiągnęły kwotę 13 237 mln zł., wzrastając o 40% w porównaniu ze stanem na koniec grudnia 2010 r. Depozyty osób fizycznych stanowią 28% tej kwoty, depozyty podmiotów gospodarczych (sektora finansowego i niefinansowego) 68%, zaś depozyty sektora publicznego 4%. Oznacza to lekkie zwiększenie przewagi depozytów podmiotów gospodarczych: ich udział wzrósł o 2.8 punktu procentowego, kosztem osób fizycznych i sektora publicznego, których udziały obniżyły się odpowiednio o 1.9 i 0.9 punktu.

W strukturze geograficznej pozyskiwanych depozytów zdecydowanie dominują regiony skupione wokół trzech lokalizacji Centrali (województwo mazowieckie, pomorskie i łódzkie), ze względu na istotną rolę, jaka odgrywają w pozyskaniu depozytów departamenty Centrali obsługujące dużych klientów instytucjonalnych oraz bankowość internetową. Zauważalny wzrost skali działalności Banku nastąpił także w województwie wielkopolskim, dolnośląskim, warmińsko-mazurskim, lubelskim i świętokrzyskim. Wraz z otwarciem placówki w Rzeszowie można powiedzieć, że Bank stał się obecny we wszystkich regionach kraju.

Struktura geograficzna pozyskanych depozytów z wyłączeniem lokat międzybankowych:

Wyszczególnienie	stan na 31/12/2011 Depozyty z wył. lokat międzybankowych		stan na 31/12/2010 Depozyty z wył. lokat międzybankowych	
	w tys. zł	w %	w tys. zł	w %
Centrala	6 086 776	*45,98*	4 004 489	*42,50*
Mazowieckie	2 384 489	*18,01*	2 091 151	*22,19*
Pomorskie	1 333 744	*10,08*	1 215 622	*12,90*
Łódzkie	1 039 150	*7,85*	754 314	*8,01*
Wielkopolskie	403 697	*3,05*	254 204	*2,70*
Dolnośląskie	401 375	*3,03*	225 592	*2,39*
Małopolskie	331 965	*2,51*	236 811	*2,51*
Warmińsko-Mazurskie	297 766	*2,25*	117 063	*1,24*
Kujawsko-Pomorskie	262 562	*1,98*	182 983	*1,94*
Zachodniopomorskie	235 654	*1,78*	165 475	*1,76*
Lubelskie	182 305	*1,38*	47 948	*0,51*
Śląskie	139 921	*1,06*	70 783	*0,75*
Świętokrzyskie	84 854	*0,64*	25 474	*0,27*
Lubuskie	21 558	*0,16*	15 479	*0,16*
Podlaskie	16 866	*0,13*	9 042	*0,10*
Opolskie	9 296	*0,07*	5 381	*0,06*
Podkarpackie	5 287	*0,04*	-	-
Razem	**13 237 265**	**100,00**	**9 421 811**	***100,0***

Uwaga: Powyższe dane nie obejmują odsetek i innych zobowiązań

Struktura sektorowa pozyskanych depozytów:

Sektory rynku	Stan na 31/12/2011		Stan na 31/12/2010	
	Wartość (tys. zł)	%	Wartość (tys. zł)	%
Banki	**18 831 003**	**58,7%**	**12 562 548**	**57,1%**
Klienci	**13 237 265**	**41,3%**	**9 421 811**	**42,9%**
Osoby prawne	8 946 487	27,9%	6 108 063	27,8%
Osoby fizyczne	3 716 596	11,6%	2 829 844	12,9%
Jednostki sektora budżetowego	574 182	1,8%	483 904	2,2%
Ogółem	**32 068 268**	**100,0%**	**21 984 359**	**100,0%**

Uwaga: Powyższe dane nie obejmują odsetek i innych zobowiązań

24. Zarządzanie kapitałem

Proces zarządzania kapitałem Banku spełnia wymogi regulacyjne, w szczególności zapisy Uchwały nr 258/2011 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 04.10.2011r.[1] Wyliczenia regulacyjnego wymogu kapitałowego Bank dokonuje w oparciu o zapisy Uchwały nr 76/2010 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 10.03.2010r.[2] (wraz z późniejszymi zmianami), wykorzystując metodę standardową dla ryzyka kredytowego, oraz metodę współczynnika bazowego (BIA) dla ryzyka operacyjnego.

Bank analizuje kapitał regulacyjny w oparciu o podział na dwie podklasy:

- fundusze własne podstawowe (ang.: tier 1), na które składają się: fundusze zasadnicze banku (wraz z kapitałem/funduszem rezerwowym), fundusz ogólnego ryzyka na niezidentyfikowane ryzyko działalności bankowej, inne fundusze własne podstawowe, kapitał krótkoterminowy oraz pozycje pomniejszające fundusze podstawowe;
- fundusze własne uzupełniające (ang.: tier 2), na które składają się: składniki funduszy własnych uzupełniających, pozycje dodatkowe funduszy uzupełniających (w tym zobowiązania podporządkowane) oraz zmniejszenia funduszy własnych uzupełniających.

Bank spełnia warunek utrzymywania kapitału regulacyjnego na poziomie nie niższym od wyliczonego wymogu kapitałowego, co znajduje swoje odzwierciedlenie w wyliczanym współczynniku wypłacalności na poziomie nie niższym niż 8%.

Dodatkowo, Bank analizuje zależności pomiędzy bazą kapitałową, a ponoszonym ryzykiem, w taki sposób, aby:

- zapewnić wystarczający poziom kapitałów własnych w celu pokrycia ponoszonego przez Bank ryzyka działalności, z uwzględnieniem sytuacji obecnej oraz oczekiwań dotyczących przyszłości,
- optymalizować poziom kapitału własnego, z punktu widzenia relacji oczekiwanych zysków do szacowanego poziomu ryzyka, z uwzględnieniem zasad zawartych w strategicznych celach banku,

[1] „uchwała w sprawie szczegółowych zasad funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz szczegółowych warunków szacowania przez banki kapitału wewnętrznego i dokonywania przeglądów procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego oraz zasad ustalania polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w banku"

[2] „uchwała w sprawie zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka".

- optymalizować strukturę kapitału własnego z punktu widzenia relacji oczekiwanych zysków do szacowanego poziomu ryzyka.

Adekwatność kapitałowa Banku, na dzień 31.12.2011 r. kształtowała się następująco:

Fundusze własne ogółem dla współczynnika wypłacalności (wraz z kapitałem krótkoterminowym)	2 348 097
Współczynnik wypłacalności	**9,55%**

Adekwatność kapitałowa Banku, na dzień 31.12.2010 r. kształtowała się następująco:

Fundusze własne ogółem dla współczynnika wypłacalności (wraz z kapitałem krótkoterminowym)	2 017 745
Współczynnik wypłacalności	**10,85%**

Bank posiada zatwierdzona przez Radę Nadzorczą politykę kapitałową, w oparciu, o którą realizuje cele kapitałowe. W celu monitoringu realizacji tych celów Bank dokonuje wyliczeń wymogów kapitałowych w sposób dwutorowy. Wyliczany jest: regulacyjny wymóg kapitałowy, zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawnymi (regulacyjny wymóg kapitałowy) oraz wewnętrzny wymóg kapitałowy w oparciu o metodologię własną. Celem obu kalkulacji jest zarówno optymalizacja zwrotu na kapitale banku jak i spełnienie wymogów nadzorczych.

Kapitał własny Banku nie może być niższy od regulacyjnego wymogu kapitałowego. Procesy wewnętrzne Banku zapewniają bezwzględne przestrzeganie tej zasady. Bank w polityce kapitałowej ustala limity wewnętrzne na minimalny poziom współczynnika wypłacalności.

Kapitał własny banku nie powinien być niższy od kapitału wewnętrznego wyliczonego według własnej metodologii. Tym samym, w przypadku, gdy wewnętrzny wymóg kapitałowy jest wyższy, co do wartości od regulacyjnego wymogu kapitałowego, kwota wymogu kapitału wewnętrznego staje się wiążącym minimalnym poziomem kapitału.

W celu wyznaczenia wewnętrznego wymogu kapitałowego, Bank wykorzystuje wewnętrzną metodologię kapitału ekonomicznego (ang.: Economic Capital), dla wszystkich rodzajów ryzyka, które Bank uznał za istotne

25. Zarządzanie ryzykiem finansowym oraz struktura portfela kredytowego

Zarządzanie ryzykiem finansowym oraz strukturą portfela kredytowego zostało zaprezentowane w nocie 34 Rocznego Sprawozdania finansowego Banku.

26. Istotne zdarzenia mające miejsce w okresie sprawozdawczym

O wszelkich istotnych dokonaniach i wydarzeniach, mających miejsce w 2011 r., Bank informował opinię publiczną wysyłając stosowne raporty bieżące zgodnie z przepisami prawa o publicznym obrocie papierami wartościowymi, m.in. o decyzjach akcjonariuszy podjętych na Walnych Zgromadzeniach Akcjonariuszy Banku w 2011 r.:

1) Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Nordea Bank Polska S.A. podjęło w dniu 3 marca 2011 r. uchwałę odnośnie wyrażenia zgody na zawarcie przez Bank umowy, przedmiotem której będzie świadczenie przez Nordea Bank Polska S.A na rzecz Nordea Bank

Finland Plc usług w zakresie obrotu instrumentami finansowymi wykonywanych na terenie Polski przez Nordea Bank Finland Plc., w oparciu o wspólną dla grupy Nordea infrastrukturę telekomunikacyjną i informatyczną.

2) Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Nordea Bank Polska S.A. podjęło w dniu 14 kwietnia 2011 r. uchwały m. in. w sprawie:
   - przeznaczenia całego zysku wypracowanego w roku 2010 w kwocie 259.337 tys. zł na powiększenie kapitału rezerwowego;
   - powołania Rady Nadzorczej Banku na VIII kadencję w niezmienionym składzie.

3) Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Nordea Bank Polska SA w dniu 5 września 2011 r. podjęło uchwały w sprawie:
   - zmiany w składzie osobowym Rady Nadzorczej Banku, odwołując z jej składu Pana Thomasa Neckmara i powołując w jego miejsce Pana Ossi Leikola;
   - zmiany statutu Banku wynikającej z konieczności jego dostosowania do wymogów obowiązującego prawa oraz dostosowania przedmiotu działalności Banku do nowego modelu obrotu instrumentami finansowymi w ramach projektu TIP w zakresie świadczenia usług outsourcingowych na rzecz Nordea Bank Finland SA.

Ponadto w drugiej połowie roku sprawozdawczego nastąpiła zmiana w składzie Zarządu Banku. W dniu 3 listopada 2011 r. Pan Włodzimierz Kiciński, Prezes Zarządu Banku, złożył rezygnację z członkostwa w Zarządzie Banku ze skutkiem na dzień 10 listopada 2011 r.

W związku z powyższą rezygnacją, Rada Nadzorcza Banku powierzyła Panu Sławomirowi Żygowskiemu, dotychczasowemu I Wiceprezesowi Zarządu - Zastępcy Prezesa Zarządu, funkcję Prezesa Zarządu. Objęcie przez Pana Sławomira Żygowskiego funkcji Prezesa Zarządu jest uwarunkowane wydaniem przez Komisję Nadzoru Finansowego odpowiedniej zgody.

Od dnia 11 listopada 2011 r. do czasu uzyskania zgody Komisji Nadzoru Finansowego, obowiązki Prezesa Zarządu są wykonywane przez Pana Sławomira Żygowskiego.

27. Oświadczenie Zarządu w zakresie rzetelności i prawdziwości prezentowanych danych finansowych oraz o bezstronnej i niezależnej opinii biegłego rewidenta

Wedle najlepszej wiedzy Zarządu Nordea Bank Polska S.A. roczne dane finansowe oraz dane porównywalne zaprezentowane w „Rocznym Sprawozdaniu Finansowym Nordea Bank Polska S.A." zostały sporządzone zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości i odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową Nordea Bank Polska S.A. oraz osiągnięty przez Bank wynik finansowy. Niniejsze Sprawozdanie Zarządu z działalności Nordea Bank Polska S.A. zawiera prawdziwy obraz rozwoju, osiągnięć oraz sytuacji (wraz z opisem podstawowych ryzyk) Nordea Bank Polska S.A. w 2011 roku.

Podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, dokonujący badania rocznego sprawozdania finansowego Nordea Bank Polska S.A. został wybrany zgodnie z przepisami prawa tj. zgodnie ze Statutem Banku oraz uchwałą Rady Nadzorczej Banku (Uchwała nr 28/2011 z dnia 03.11.2011 r.).

Podmiot ten oraz biegli rewidenci spełnili warunki konieczne do wydania bezstronnego i niezależnego raportu oraz opinii z badania, zgodnie z właściwymi przepisami prawa polskiego.

28. Informacje dotyczące podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Umowa dotycząca przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego za okres od 01.01.2011 r. do 31.12.2011 r. oraz za okres od 01.01.2010 r. do 31.12.2010 r. została zawarta ze spółką KPMG Audyt Sp. z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. odpowiednio w dniu 24.10.2011 r. i 04.11.2010 r.

Umowa dotycząca przeglądu Śródrocznego Sprawozdania Finansowego za okres 6 miesięcy kończący się 30.06.2010 roku została zawarta ze spółką KPMG Audyt Sp. z o.o

Wysokość wynagrodzenia wypłaconego lub należnego Audytorowi z tytułu badania lub przeglądu sprawozdań finansowych oraz innych usług (w tym doradztwa podatkowego) przedstawia się następująco :

w tys. zł	Od 01/01/2011 do 31/12/2011	Od 01/01/2010 do 31/12/2010
Wynagrodzenia z tytułu przeglądu Śródrocznego Sprawozdania Finansowego	280	-
Wynagrodzenia z tytułu badania Sprawozdania Finansowego za rok 2011	378	-
Wynagrodzenia z tytułu przeglądu Śródrocznego Sprawozdania Finansowego	-	280
Wynagrodzenia z tytułu badania Sprawozdania Finansowego za rok 2010	-	327

29. Wskazanie postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej

Informacja została ujawniona w Rocznym sprawozdaniu finansowym Banku w nocie 34.

C. OŚWIADCZENIE O STOSOWANIU ZASAD ŁADU KORPORACYJNEGO W NORDEA BANK POLSKA S.A. w 2011 roku

1. Zbiór zasad ładu korporacyjnego, któremu podlega Spółka oraz wskazanie miejsca, gdzie tekst zbioru zasad jest publicznie dostępny

Zarząd Nordea Bank Polska S.A. deklaruje przestrzeganie zasad ładu korporacyjnego ujętych w dokumencie „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW" za wyjątkiem zasad wskazanych w pkt. 2 (poniżej). Tekst zbioru zasad stosowanych przez Spółkę jest dostępny na stronie internetowej Banku: www.nordea.pl

Kod pola został zmieniony

2. Wskazanie zasad ładu korporacyjnego nie stosowanych przez Spółkę w 2011 roku, oraz wyjaśnienie przyczyn odstąpienia (komentarz Spółki)

Zarząd Nordea Bank Polska S.A. w roku 2011 nie stosuje w sposób trwały (częściowo lub całkowicie) postanowień zasad ładu korporacyjnego o numerach I.1; I.9; I.12; II.1.14; III.6; III.8 oraz IV.10. Poniżej zaprezentowano treść zasad nie stosowanych w Spółce w 2011 roku wraz z komentarzem Spółki:

1	2
„Dobre praktyki spółek notowanych na GPW"	Komentarz Nordea Bank Polska S.A. do zasad nie stosowanych w spółce w 2011 r.

I. Rekomendacje dotyczące dobrych praktyk spółek giełdowych

Zasada I.1 : Spółka powinna prowadzić przejrzystą i efektywną politykę informacyjną, zarówno z wykorzystaniem tradycyjnych metod, jak i z użyciem nowoczesnych technologii oraz najnowszych narzędzi komunikacji zapewniających szybkość, bezpieczeństwo oraz efektywny dostęp do informacji. Korzystając w jak najszerszym stopniu z tych metod, spółka powinna w szczególności: - prowadzić swoją stronę internetową, o zakresie i sposobie prezentacji wzorowanym na modelowym serwisie relacji inwestorskich, dostępnym pod adresem: http://naszmodel.gpw.pl/; - zapewnić odpowiednią komunikację z inwestorami i analitykami, wykorzystując w tym celu również nowoczesne metody komunikacji internetowej; umożliwiać transmitowanie obrad walnego zgromadzenia z wykorzystaniem sieci Internet, rejestrować przebieg obrad i upubliczniać go na swojej stronie internetowej.	Spółka nie prowadzi swojej strony internetowej wg wzoru wskazanego na www.naszmodel.gpw.pl. ze względu na założone w Grupie Kapitałowej Nordea zasady dotyczące prowadzenia stron korporacyjnych. W serwisie zawarte są jednak wszystkie wymagane dane. Spółka nie transmituje obrad WZA z wykorzystaniem sieci Internet, z uwagi na strukturę akcjonariatu (99,21% udziału akcjonariusza większościowego)

Zasada I.9: GPW rekomenduje spółkom publicznym i ich akcjonariuszom, by zapewniały one zrównoważony udział kobiet i mężczyzn w wykonywaniu funkcji zarządu i nadzoru w przedsiębiorstwach, wzmacniając w ten sposób kreatywność i innowacyjność w prowadzonej przez spółki działalności gospodarczej. .	Grupa Nordea rekomenduje wszystkim swoim spółkom i ich akcjonariuszom, by zapewniały one zrównoważony udział kobiet i mężczyzn w wykonywaniu funkcji zarządu i nadzoru, wzmacniając w ten sposób kreatywność i innowacyjność w prowadzonej przez nich działalności gospodarczej oraz realizując politykę Grupy w tym zakresie. Zarząd Grupy Nordea wyraża poparcie dla powyższej rekomendacji, prowadzi politykę, zgodnie, z którą w skład organów powoływane są osoby kompetentne, kreatywne oraz posiadające odpowiednie doświadczenie zawodowe i wykształcenie. Jednocześnie podkreślamy, że zarówno w skład Zarządu Nordea Bank Polska S.A. jak również Rady Nadzorczej wchodzą osoby obojga płci.
Zasada II.1.14): Spółka prowadzi korporacyjną stronę internetową i zamieszcza na niej, oprócz informacji wymaganych przez przepisy prawa: 14) informację o treści obowiązującej w spółce reguły dotyczącej zmieniania podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych lub informację o braku takiej reguły.	Rada Nadzorcza Nordea Bank Polska, zgodnie ze Statutem Banku, dokonuje wyboru audytora dwa razy w roku, w zakresie przeprowadzenia przeglądu śródrocznego sprawozdania finansowego i w zakresie przeprowadzenia audytu rocznego sprawozdania finansowego. W spółce brak jest reguły dotyczącej zmieniania podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych. Spółka uważa za bezzasadne publikowanie na stronie internetowej Banku informacji o braku reguł w tym zakresie.
Zasada III.6: Przynajmniej dwóch członków rady nadzorczej powinno spełniać kryteria niezależności od spółki i podmiotów pozostających w istotnym powiązaniu ze spółką. W zakresie kryteriów niezależności członków rady nadzorczej powinien być stosowany Załącznik II do Zalecenia Komisji Europejskiej z dnia 15 lutego 2005 r. dotyczącego roli dyrektorów nie wykonawczych lub będących członkami rady nadzorczej spółek giełdowych i komisji rady (nadzorczej). Niezależnie od postanowień pkt b) wyżej wymienionego Załącznika osoba będąca pracownikiem spółki, podmiotu zależnego lub podmiotu stowarzyszonego nie może być uznana za spełniającą kryteria niezależności, o których mowa w tym Załączniku. Ponadto za powiązanie z akcjonariuszem wykluczające przymiot niezależności członka rady nadzorczej w rozumieniu niniejszej zasady rozumie się rzeczywiste i istotne powiązanie z akcjonariuszem mającym prawo do wykonywania 5 % i więcej ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu.	Wszyscy członkowie Rady Nadzorczej są wybierani przez WZA. Zasady wyboru Członków Rady Nadzorczej reguluje Statut Banku, który określa, iż większość Członków Rady Nadzorczej Banku, w tym Przewodniczący Rady Nadzorczej, stanowią obywatele polscy, stale zamieszkujący w Polsce. Większość członków Rady, będących obywatelami polskimi, nie ma powiązań kapitałowych i organizacyjnych z Akcjonariuszem Większościowym

Zasada III.8: W zakresie zadań i funkcjonowania komitetów działających w radzie nadzorczej powinien być stosowany Załącznik I do Zalecenia Komisji Europejskiej z dnia 15 lutego 2005 r. dotyczącego roli dyrektorów niewykonawczych (…)	W Spółce nie funkcjonują Komitety wskazane w zał. I do zalecenia KE z dn. 15.02.2005 r. tj. Komisja ds. nominacji, Komisja ds. wynagrodzeń. Rada Nadzorcza powołała uchwałą Komisję ds. kontraktów Członków Zarządu Banku, upoważniając ją do analizy i aktualizacji kontraktów, ustalania zasad kontraktów dla nowo powołanych członków oraz podpisywania przez Przewodniczącego w imieniu Rady Nadzorczej odpowiednich dokumentów.
Zasada IV.10: Spółka powinna zapewnić akcjonariuszom możliwość udziału w walnym zgromadzeniu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, polegającego na: 1) transmisji obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym, 2) dwustronnej komunikacji w czasie rzeczywistym, w ramach, której akcjonariusze mogą wypowiadać się w toku obrad walnego zgromadzenia przebywając w miejscu innym niż miejsce obrad, 3) wykonywaniu osobiście lub przez pełnomocnika prawa głosu w toku walnego zgromadzenia. Zasada ta powinna być stosowana najpóźniej począwszy od dnia 1 stycznia 2013 r.	Statut Banku ani Regulamin Walnego Zgromadzenia Spółki nie przewidują możliwości udziału akcjonariuszy w Walnym Zgromadzeniu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej. Spółka nie transmituje obrad WZA z wykorzystaniem sieci Internet, z uwagi na strukturę akcjonariatu (99,21% udziału akcjonariusza większościowego).

3. Opis głównych cech stosowanych w spółce systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych

Proces organizacji sporządzania Sprawozdania Finansowego jest opisany w regulacjach wewnętrznych Banku i zaakceptowany w formie Zarządzenia Prezesa Zarządu. W obowiązującym Zarządzeniu istnieje jasny i przejrzysty podział zadań i odpowiedzialności osób, które biorą udział w przygotowaniu i w sprawdzeniu jakości sporządzanego sprawozdania finansowego Banku.

Sprawozdania finansowe Banku sporządzane są przez Zespół Sprawozdawczości będący w strukturach Departamentu Rachunkowości stanowiący wyodrębnioną organizacyjnie jednostkę działającą w Departamencie Rachunkowości w ramach struktury Pionu Finansowego podlegającą bezpośrednio Wiceprezesowi Zarządu Banku d/ s Finansowych.

Nadzór merytoryczny i organizacyjny nad przebiegiem przygotowania Sprawozdania Finansowego sprawuje Dyrektor Departamentu Rachunkowości.

Proces sporządzania sprawozdań finansowych objęty jest systemem wewnętrznej kontroli funkcjonalnej. Kontrola wewnętrzna funkcjonalna przeprowadzana jest przez wszystkie zespoły Departamentu Rachunkowości: Zespół Sprawozdawczości, Zespół Księgi Głównej, Zespół Księgowości Własnej i Zespół Podatków, każdy w zakresie swoich zadań i odpowiedzialności. Kontrola obejmuje obszar polityki rachunkowości oraz sprawozdawczości finansowej.

Sprawozdawczość finansowa Banku jest także objęta badaniami w ramach kontroli wewnętrznej instytucjonalnej oraz niezależnej komórki audytu wewnętrznego.
Roczne i półroczne sprawozdanie finansowe Banku podlega także niezależnemu badaniu i odpowiednio przeglądowi przez biegłego rewidenta.
Sprawozdanie finansowe Banku przekazywane jest Zarządowi w celu jego akceptacji.

4. Informacje o akcjonariuszach posiadających bezpośrednio lub pośrednio znaczne pakiety akcji wraz ze wskazaniem liczby posiadanych przez te podmioty akcji, ich udziału w kapitale zakładowym i w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy Banku

Informacja została ujawniona w Rocznym Sprawozdaniu Finansowym w nocie 30

5. Wskazanie posiadaczy wszelkich papierów wartościowych, które dają specjalne uprawnienia kontrolne, wraz z opisem tych uprawnień

Informacja została ujawniona w Rocznym Sprawozdaniu Finansowym w nocie 30.

6. Wskazanie wszelkich ograniczeń do wykonywania prawa głosu przypadających na akcje emitenta oraz wszelkich ograniczeń dotyczących przenoszenia prawa własności papierów wartościowych emitenta

Brak jest jakichkolwiek ograniczeń dotyczących przenoszenia praw własności z tytułu posiadania akcji Nordea Bank Polska S.A. oraz z tytułu wykonywania prawa głosu na WZA Banku.

7. Opis zasad dotyczących powoływania i odwoływania osób zarządzających oraz ich uprawnień, w szczególności prawo do podjęcia decyzji o emisji lub wykupie akcji

Zasady dotyczące powoływania i odwoływania osób zarządzających:
Zasady dotyczące powoływania i odwoływania osób zarządzających określa Statut Banku oraz Regulamin Zarządu Nordea Bank Polska S.A.
Zarząd Banku składa się z 3 do 7 członków powoływanych przez Radę Nadzorczą Banku na okres trzech lat spośród osób rekomendowanych przez Prezesa Zarządu Banku; odwoływania członków Zarządu Banku dokonuje Rada Nadzorcza Banku na wniosek Prezesa Zarządu Banku.
Prezes Zarządu powoływany jest przez Radę Nadzorczą Banku w pierwszej kolejności, następnie I Wiceprezes Zarządu – Zastępca Prezesa Zarządu, a następnie pozostali Wiceprezesi Zarządu.
Mandaty członków Zarządu wygasają:

1) z dniem odbycia Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy zatwierdzającego sprawozdanie Zarządu z działalności Banku i sprawozdanie finansowe za ostatni pełny rok obrotowy pełnienia funkcji członka Zarządu,

2) z chwilą śmierci członka Zarządu,
3) z dniem odwołania członka Zarządu,
4) z dniem złożenia rezygnacji na piśmie Przewodniczącemu Rady Nadzorczej.

Uprawnienia osób zarządzających, w szczególności prawo do podjęcia decyzji o emisji lub wykupie akcji:

Zarząd Banku pracuje w oparciu o Regulamin zatwierdzony przez Radę Nadzorczą, co określa Statut Banku. Regulamin ten określa szczegółowe kompetencje Zarządu Banku oraz sprawy, które wymagają kolegialnego rozpatrzenia i podjęcia uchwały przez Zarząd Banku. Zarząd prowadzi sprawy Banku, zarządza jego majątkiem i reprezentuje Bank na zewnątrz, ponadto do kompetencji Zarządu należą wszelkie sprawy nie zastrzeżone dla Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy lub Rady Nadzorczej Banku.

Prawo do podjęcia decyzji o emisji lub wykupie akcji Banku należy do uprawnień Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy.

8. Opis zasad zmiany statutu

Wszelkie zmiany Statutu Banku dokonywane są uchwałą Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy.

W 2011 roku dokonano zmian Statutu Banku w zakresie przedmiotu działalności Banku (par. 6 Statutu Banku) na Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy Spółki w dniu 03 marca 2011 r., a następnie rozszerzono zakres przedmiotu działalności w Statucie (par. 6) na Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy w dniu 05.09.2011r.

Zaproponowana zmiana Statutu Banku jest konsekwencją nowelizacji ustawy Prawo bankowe ustawą z dnia 4 września 2008 r. o zmianie ustawy o obrocie instrumentami finansowymi oraz niektórych innych ustaw oraz ustawy o funduszach inwestycyjnych z dnia 27 maja 2004 roku ustawą z dnia 04 września 2008 r. o zmianie ustawy o funduszach inwestycyjnych, ustawy- Prawo Bankowe oraz ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym.

Zgodnie z obecną treścią art. 31 ust. 3 pkt. 2 Prawa bankowego, Statut banku powinien określać m.in. przedmiot działalności i zakres działalności banku z uwzględnieniem czynności, o których mowa w art. 69 ust. 2 pkt. 1-7 ustawy z dnia 25 lipca 2005 o obrocie instrumentami finansowymi. W przypadku więc gdy bank świadczy na rzecz Klientów czynności wymienione w ww. art. 69 ust. 2 pkt. 1-7 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, czynności te powinny zostać wymienione w treści Statutu banku z użyciem terminologii wskazanej w ww. art. 69 ust. 2 pkt. 1-7 ustawy o obrocie.

Zważywszy więc na fakt, iż Nordea Bank Polska S.A. świadczy w ramach prowadzonej działalności usługi wymienione w ww. artykule ustawy o obrocie instrumentami finansowymi tj. czynności polegające na przyjmowaniu i przekazywaniu zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych

oraz doradztwa inwestycyjnego w zakresie tytułów uczestnictwa w instytucjach zbiorowego inwestowania; nabywania lub zbywania na własny rachunek instrumentów finansowych w zakresie instrumentów pochodnych, oferowaniu instrumentów finansowych oraz świadczeniu usług w wykonaniu zawartych umów o charakterze subemisji których przedmiotem są instrumenty finansowe w zakresie obligacji, istnieje obowiązek dostosowania Statutu Banku do terminologii określonej dla ww. usług w art. 69 ust. 2 pkt. 1-7 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi.

Podstawą do wykreślenia w Dziale II „Działalność Banku" w § 6 ust. 2 pkt. 10 w brzmieniu: „Świadczenie usług pośrednictwa na rzecz towarzystw funduszy inwestycyjnych oraz funduszy inwestycyjnych w zakresie określonym w ustawie o funduszach inwestycyjnych" jest fakt, iż ustawa z dnia 04 września 2008 r. o zmianie ustawy o funduszach inwestycyjnych, ustawy- Prawo Bankowe oraz ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym, wyłączyła działalność banków polegającą na pośrednictwie na rzecz towarzystw funduszy inwestycyjnych oraz funduszy inwestycyjnych z reżimu ustawy o funduszach inwestycyjnych. Podstawą prowadzenia takiej działalności przez banki jest obecnie ustawa o obrocie instrumentami finansowymi. Wykonywanie przez banki pośrednictwa na rzecz towarzystw funduszy inwestycyjnych oraz funduszy inwestycyjnych została zaklasyfikowana jako przyjmowanie i przekazywanie zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych w zakresie tytułów uczestnictwa w instytucjach zbiorowego inwestowania.

Zmiany Statutu uchwalone przez WZA nie otrzymały do końca 2011r. akceptacji Komisji Nadzoru Finansowego

9. Sposób działania walnego zgromadzenia i jego zasadnicze uprawnienia oraz opis praw akcjonariuszy i sposobu ich wykonywania

Sposób działania Walnego Zgromadzenia, jego zasadnicze uprawnienia a także opis wszelkich praw i obowiązków akcjonariuszy określa Regulamin Walnego Zgromadzenia, prezentowany przez Spółkę na stronie internetowej www.nordea.pl.
Walne Zgromadzenia Akcjonariuszy zwoływane są w Spółce zgodnie z obowiązującym, polskim prawem (tj. na podstawie Kodeksu spółek handlowych), Statutem Banku oraz Regulaminem Walnego Zgromadzenia.
Walne Zgromadzenia Akcjonariuszy odbywają się w siedzibie spółki, w dni robocze, w godzinach południowych, aby umożliwić jak najszerszemu kręgowi akcjonariuszy uczestnictwo w tych zgromadzeniach. Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy zwołuje się, na co najmniej 26 dni przed jego odbyciem poprzez ogłoszenie na stronie internetowej spółki i w sposób określony dla przekazywania informacji bieżących zgodnie z przepisami o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych. Ogłoszenie zawiera datę, godzinę, i miejsce WZA, przewidywany porządek obrad oraz treść projektowanych zmian statutu a także inne informacje przewidziane przepisami prawa.

Rada Nadzorcza Banku, na podstawie Statutu Banku, opiniuje wszystkie sprawy wnoszone na WZA. Na WZA rozpatrywane są wszystkie sprawy umieszczone w porządku obrad.

Do uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy uprawnieni są akcjonariusze Spółki posiadający akcje na okaziciela na szesnaście dni przed datą WZA (tzw. Dzień Rejestracji) pod warunkiem, że przedstawią podmiotowi prowadzącemu ich rachunek papierów wartościowych żądanie wystawienia imiennego zaświadczenia o prawie uczestnictwa w WZA w okresie od ogłoszenia o zwołaniu WZA do pierwszego dnia powszedniego po Dniu Rejestracji.

Uprawnieni z akcji imiennych, którym przysługuje prawo głosu, mają prawo uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy, jeżeli są wpisani do księgi akcyjnej w Dniu Rejestracji uczestnictwa w WZA.

Akcjonariusze mogą uczestniczyć w WZA oraz wykonywać prawo głosu osobiście lub przez pełnomocnika. Pełnomocnictwo do uczestniczenia w WZA i wykonywania prawa głosu wymaga udzielenia go na piśmie lub w postaci elektronicznej.

Na WZA przewodniczy jeden z wybranych za każdym razem Akcjonariuszy. Wybór jego ma miejsce przed przystąpieniem do jakichkolwiek czynności. Do chwili wyboru Przewodniczącego WZA, zgromadzenie prowadzi jeden z członków Rady Nadzorczej Banku. Przewodniczący WZA zapewnia sprawny przebieg obrad oraz zapewnia respektowanie praw wszystkich akcjonariuszy. Przewodniczący WZA podpisuje protokół walnego zgromadzenia natychmiast po sporządzeniu go przez notariusza.

Przedstawiciele Rady Nadzorczej Banku i Zarządu, wytypowani przez te organy, oraz zapraszany przez Spółkę biegły rewident (jeżeli jest obecny) udzielają uczestnikom zgromadzenia wyjaśnień i informacji dotyczących spółki w granicach swych kompetencji i uprawnień.

Każdy akcjonariusz zgłaszający sprzeciw wobec uchwały lub składający oświadczenie w przedmiocie objętym porządkiem obrad ma prawo żądania odnotowania niniejszego sprzeciwu lub oświadczenia w protokole z WZA (w akcie notarialnym).

Władze Spółki nie ograniczają dostępu do informacji. Zarząd Spółki nie ma zastrzeżeń, co do udostępniania przedstawicielom mediów obecności na WZA, jednak w sposób nie utrudniający przeprowadzanie obrad.

Zarząd Spółki dokłada starań, aby przedstawicielom mediów były udostępniane rzetelne informacje na temat bieżącej działalności Spółki i jej sytuacji gospodarczej, z uwzględnieniem jednak, iż obowiązki informacyjne Spółka wykonuje zgodnie z przepisami prawa o publicznym obrocie papierami wartościowymi tj. przy udostępnieniu wszystkim akcjonariuszom i inwestorom równego dostępu do informacji.

10. Skład osobowy i zmiany, jakie w nim zaszły w roku obrotowym oraz opis działania organów zarządzających i nadzorujących spółki oraz ich komitetów

Skład Zarządu Nordea Bank Polska S.A. na dzień 31.12.2011 r.:

Sławomir Żygowski – I Wiceprezes Zarządu – Z-ca Prezesa Zarządu ds. bankowości korporacyjnej pełniący obowiązki Prezesa Zarządu

Agnieszka Domaradzka – Wiceprezes Zarządu ds. kredytowych

Jacek Kalisz – Wiceprezes Zarządu ds. bankowości detalicznej

Tomasz Misiak – Wiceprezes Zarządu ds. operacji, logistyki i bezpieczeństwa

Bohdan Tillack – Wiceprezes Zarządu ds. finansowych

Zdarzenia mające miejsce w trakcie trwania roku obrotowego, dotyczące zmian w składzie osobowym Zarządu Banku:

Rada Nadzorcza Banku w dniu 03.11.2011r. podjęła Uchwałę Nr 23/2011 o rozwiązaniu umowy o pracę z Panem Włodzimierzem Kicińskim – Prezesem Zarządu z dniem 10.11.2011r. w związku z jego rezygnacją z funkcji Prezesa Zarządu i jednocześnie podjęła Uchwałę Nr 25/2011r. w sprawie powierzenia panu Sławomirowi Żygowskiemu funkcji Prezesa Zarządu Banku pod warunkiem uzyskania zgody Komisji Nadzoru Finansowego oraz Nr26/2011w sprawie tymczasowego przekazania I Wiceprezesowi Zarządu Banku –Zastępcy Prezesa Zarządu, Panu Sławomirowi Żygowskiemu, obowiązków Prezesa Zarządu Banku do czasu wyrażenia przez Komisję Nadzoru Finansowego zgody na powierzenie mu funkcji Prezesa Zarządu Banku.

Do końca 2011r. Pan Sławomir Żygowski nie uzyskał zgody Komisji Nadzoru Bankowego na objęcie funkcji Prezesa Zarządu. Trwa postępowanie w Komisji Nadzoru Finansowego.

Uprawnienia (zasady działania) osób zarządzających:

Zarząd Banku pracuje w oparciu o Regulamin zatwierdzony przez Radę Nadzorczą Banku, co określa Statut Banku. Regulamin ten określa szczegółowe kompetencje Zarządu Banku oraz sprawy, które wymagają kolegialnego rozpatrzenia i podjęcia uchwały przez Zarząd Banku.

Zarząd prowadzi sprawy Banku, zarządza jego majątkiem i reprezentuje Bank na zewnątrz. Do kompetencji Zarządu należą wszelkie sprawy nie zastrzeżone dla Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy lub Rady Nadzorczej Banku. Ponadto do istotnych kompetencji Zarządu Banku należą:

- zarządzanie ryzykiem, kontrola wewnętrzna, szacowanie kapitału wewnętrznego i dokonywanie przeglądów procesów tego szacowania oraz zarządzanie polityką zgodności,
- wprowadzanie i zapewnienie przestrzegania pisemnych strategii, planów i procedur regulujących całokształt działalności Banku.

Skład Rady Nadzorczej Nordea Bank Polska S.A. na dzień 31.12.2011 r.:

Wojciech Rybowski – Przewodniczący Rady Nadzorczej Banku

Thomas Neckmar – Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej Banku do dn. 05-09-2011r.

Ossi Leikola – Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej Banku od dn. 08-09-2011 r.

Członkowie Rady Nadzorczej Banku:

Emilia Osewska-Mądry

Maciej Dobrzyniecki

Esa Tuomi

Rauno Päivinen

Henrik Bernhard Winther

Eugeniusz Kwiatkowski

Asbjörn Höyheim

Jacek Wańkowicz

Marek Głuchowski

Uprawnienia (zasady działania) osób nadzorujących:

Rada Nadzorcza Banku pracuje w oparciu o Regulamin zatwierdzony przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy, co określa Statut Banku. Regulamin ten określa szczegółowe kompetencje Rady Nadzorczej Banku oraz sprawy, które wymagają kolegialnego rozpatrzenia i podjęcia uchwały przez Radę Nadzorczą. Do kompetencji Rady należą wszelkie sprawy nie zastrzeżone dla Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy lub Zarządu Banku.

Podpisy wszystkich Członków Zarządu:

Data	Imię i nazwisko	Stanowisko / Funkcja	Podpis
08-02-2012	Sławomir Żygowski	I Wiceprezes Zarządu – Z-ca Prezesa Zarządu	
08-02-2012	Agnieszka Domaradzka	Wiceprezes Zarządu	
08-02-2012	Jacek Kalisz	Wiceprezes Zarządu	
08-02-2012	Tomasz Misiak	Wiceprezes Zarządu	
08-02-2012	Bohdan Tillack	Wiceprezes Zarządu	